

שבוע ספורט

נא להכיר: מאטיץ׳
מאמן ״האדומים״

בשבת זה שוב
מתחיל: אנגליה

הסוד הגדול: מהיכן
הכסף של ״חולוניה״

לקראת סיאול 88׳:
חידון ידע אולימפי

בואו להשתתף במישאל
ספורטאי השנה

השירים שלנו
ארבעים שנות זמר
1948-1988

34 הלהיטים הגדולים בכל הזמנים!!
125 דקות של הסטוריה בשיר!

בשיתוף עם תקליטי ״הד ארצי״ הפיקו עבורכם תקליט המכיל את הקלאסיקה של הזמר העברי. מ״הסלע האדום״ של אריק לביא ועד ״שלל שרב״ של גידי גוב. תקליט חובה בכל בית.
את ״השירים שלנו – ארבעים שנות זמר״ ניתן לרכוש אך ורק באמצעות התלוש המופיע בתחתיתה של מודעה זו.

תקליט משולש במחיר 22 ש״ח כולל אריזה ודמי משלוח
קלטת כפולה במחיר 22 ש״ח כולל אריזה ודמי משלוח
קומפקט דיסק כפול במחיר 30 ש״ח כולל אריזה ודמי משלוח

תלוש ההזמנה:
לכבוד תקליטי ״הד ארצי״
רח׳ התילזון 4, ר״ג, 52522
נא לשלוח לי את ״השירים שלנו ארבעים שנות זמר״
מצ״ב המחאה בסך כולל של ....ש״ח לפקודת ״הד ארצי״.
אני מעוניין במוצר הבא:
☐ תקליט ☐ קלטת ☐ קומפקט דיסק
☐ ☐ ☐ מס׳ יחידות
שם: ________
מס׳ ת.ז. ________
כתובת: ________
מיקוד: ________
חתימה: ________
תאריך: ________

השבועון לצעירים
מעריב לנוער
מעריב לנוער זה הקטע שלי
לפעמים הוא כל-כך מצחיק
הוא: הי, את עם השרשרת!
היא: אני?
הוא: כן, כן, את רוצה סיבוב?
היא: אתה מתכוון אליי?
הוא: כן.
היא: מה הקטע שלך?
הוא: הקטע שלי זה ספורט ומדע,
הקטע שלי זה פופ ואופנה...
היא: אה, איזה קטע.. עכשיו
הבנתי אותך. מעריב לנוער!
הוא: כן, זה הקטע שלי.
היא: גם שלי!
(קטע משיחה אמיתית)
VIDEO BEIT
להיבדל!
בצפייה לבאות-צפייה נעימה
BBC VIDEO
THAMES VIDEO
GRANADA VIDEO
Bill
90 days
FAWLTY TOWERS
THE MAD DEATH
מוות מטורף
HOW MANY MILES TO BABYLON?
מה המרחק לבבלון
Hoover vs The Kennedys
הובר נגד קנדי
ציפורי טרף
האלמנות מס. 2
ענוג הוא הלילה
THE SECRET GARDEN
הגן הקסום
מופץ ע"י:
החברה הכללית למוסיקה (1973) בע"מ-הד ארצי וידאו
רח' החילזון 4, רמת-גן, טל. (03)7525654
סרטים יוצאים מהכללית!

הדיפלומאט

ראסטיסלאב מאטיץ', מאמנה היוגוסלאוי החדש של הפועל ת"א, כדורגל, טיפוס לבבי ■ אף מלה על הקולגה מיחיץ' ■ שמע על הבעיות של הפועל ת"א, מוכן לדבר רק על כדורגל, מרבה לחייך, נשמע אופטימי, רוצה עבודה ■ בינתיים הכיר רק פן אחד מההוייה הבית־ברנרית ■ מדוע העדיף את "האדומים" מת"א על "האולימפית" של ארצו ■ "ממה שראיתי, הכדורגל כאן מאופיין במשחק זהיר והגנתי צפוף. מעט מדי שחקנים תוקפים" ■ מעיד על עצמו שמסתדר עם כולם

אבי מורגנשטרן

על מיליאנקו מיחיץ', קולגה מהכית ביוגוסלאוויה, מעדיף ראסטיסלאב מאטיץ' לדלג במהירות של 45 סיבובים לשניה. מכיר, יודע, אבל לא פגש בו מאז שמיחיץ' שב הביתה ולא כגיבור האומה. גם אברהם שדה, המתורגמן, מוער עיניים ושואל למה להציג שאלות פרובוקטיביות למאמן שרק עתה הגיע ומנסה ללקט כל פירור מידע אפשרי על הכדורגל הישראלי ועל החיים בארץ.

ראסטיסלאב מאטיץ', 50, שבועיים בישראל. קופץ מאימון למשחקי־רעים, צופה בקלטות וידיאו ממשחקי הפועל תל־אביב בעונה שעברה. כל הבעיות שמתכות מעבר לוילון הארום של "בית ברנר" נדחקות לקרן זוית. וכי מה הוא כבר יכול לומר על כך שפחות מחודש לתחילת הליגה, הפועל ת"א אלופת המדינה, עדיין שוחה בזרמים ומערבולות קשות של סגירת חוזים.

מאטיץ' מעדיף לדבר על כדורגל, והרי לשם כך הביאו אותו. על הבעיות יש כבר מי שיפסה ואולי גם יפתור. הנה, אפילו היתה לו שיחה עם תדי קאופמן המפורסם, שדיבר איתו בלבביות, ועוד ברוסית. כמה טוב.

יד הגורל

טיפוס לבבי וחם, מאטיץ', אפילו הספיק להשתזף קצת. מקרין, מרבה לחייך. לבוש ספורטיבי, בניגוד לדמות המאריטת שעיצב קודמו, מיחיץ'. עסוק ברשימות שונות ומשונות. מעצב מהלכי כדורגל, כמה מילים בעברית. דפים על גבי דפים. לא מאבד סבלנות. מדבר הרבה עם הידיים, עם הרבה רגש.

אברהם שדה מתרגם. קצת עייף מהשבועיים הראשונים הללו, בהם נאלץ לשמש כפה ואוזן למאטיץ'. הוא מדבר כבר עם עין אחת ישנונית. קשה לו, אבל איננו מתלונן, שהרי הוא עושה הכל למען הפועל ת"א.

יד הגורל, לדברי מאטיץ', הביאה אותו למזרח התיכון. כבר היה עם רגל אחת אחראי על הנבחרת האולימפית של יוגוסלאוויה. לדבריו, יש כלפיו הערכה עצומה בהתאחדות בבלגרד, וגם העובדה שהוא כאן, ואיפשרו לו להינתק מהכית, טומנת בחובה את הכבוד שרוחשים לו והזכות שאיפשרו לו לצאת ולנסות להביא את הפועל ת"א קרוב לכתר האליפות.

הפגישה שהביאה אותו לכאן, התרחשה בהונגריה, בעת שנבחרת הנערים של ישראל היתה שם בטורניר. במשלחת היו, ישראל סטוצ'ינסקי והמאמן אברהם רז: גם אברהם מזרחי, מהנהלת הפועל ת"א. במגרש האימונים בהונגריה התמקמה גם הנבחרת הנערים של יוגוסלאויה ושם נקשרו הקשרים. מאטיץ' מספר שהמגרש חולק יום אחד בין הנערים שלנו לנערי יוגוסלאויה. רז ומזרחי הציצו אל הדשא של השכן שלידם וראו שהוא ירוק ומתקדם יותר. ראו שצורת האימון שלו מעניינת. מזרחי החליט ששווה לבדוק. שיחת גישוש ראשונה ומאטיץ' אמר: "למה לא?". מכאן התגלגל הכדור מהר מאד ובסופו של דבר הוא נחת כאן. לבדו. המשפחה האוהבת יושבת עכשיו ביוגוסלאויה, מחכה שחודש ההתאקלמות של ראש המשפחה יעבור בשלום ויגיע האיתות המיוחל שהם יכולים לבוא ולהצטרף אליו.

הרקורד של מאטיץ' די מכובד. כשחקן בילה בסאראייבו. הגיע גם לנבחרת הנוער של יוגוסלאויה ב־1956. שחקן קישור דפנסיבי, תמיד עם מספר 6 על הגב. אחר כך, 11 שנה ('56"67') שיחק בקבוצת הרכבת בסאראייבו. בסך הכל 400 משחקים. במארס 67' יצא לארה"ב לשחק בסנט לואיס. אחרי חצי שנה חזר הביתה.

פנה לבית הספר למאמנים. למד חינוך גופני בכל מקצועות הספורט, אבל המומחיות שלו היא בכדורגל, כמובן. מעמדו היה מעל למאמן כדורגל רגיל – משהו כמו פרופסור. אולם זה לא הביא אותו לליגה הראשונה בארצו. אימן בליגה השניה, 10 שנים. ערך סבב קבוצות וב־78' הוקפץ הישר להתאחדות היוגוסלאוית ועבר לנבחרות הנערים. אחר כך היא אחראי על כדורגלנים עד גיל 20 ובחודשים האחרונים אימן את הנבחרת האולימפית והיה מועמד לקבל את התפקיד לקדנציה מלאה. ההצעה, לדבריו, כבר היתה מוכנה אך כמו שכולם יודעים הוא נמצא דווקא במלון רמת־אביב, מחכה למלצר שיביא לו מיץ תפוזים קריר שיפוגג מעט את החום והזיעה.

– למה מאמן שמוצע לו תפקיד בכיר במאמן "אולימפית" לא לוקח את התפקיד בשתי ידיים?

"עבדתי 10 שנים בהתאחדות היוגוסלאוית ואימנתי נבחרות בגילאים שונים. לאמן נבחרת זה דבר אחר מלאמן קבוצה. רציתי שינוי, חיפשתי משהו אחר. בנבחרת, העבודה איננה רצופה אלא נקבעת לפי תאריכי היעד שיש לנבחרת. לא עובדים כל השנה. רציתי לחזור לעבודה בקבוצה, לאמן כל השבוע וכשבת – משחק, עם כל החוויה שבדבר. המתח, ההנאה הרבה יותר, גדולים וזה העניין".

אוהב לטפח שחקנים

– אבל מדובר פה גם בכבוד.

"ביוגוסלאויה זה לא נחשב לכבוד יותר גדול משלאמן קבוצה בליגה. אין זה דבר מיוחס או מיוחד. חוץ מזה, בקבוצה באירופה יש משחקים בגביעי אירופה ועוד דברים אחרים, שאין באולימפית. לאמן קבוצה לאורך זמן יש בזה הרבה יותר סיפוק מלאמן נבחרת אולימפית. מאמן נבחרת, לא מאמן שחקנים אלא רק מלכד אותם ומשפץ קצת במשחק שלהם. השחקנים, למעשה, עובדים בקבוצות שלהם. אני אוהב לטפח את השחקנים שלי".

– ובכל זאת, אלמלא ההצעה מהפועל תל־אביב, היית מאמן את האולימפית של יוגוסלאויה?

"ללא ספק".

– אז למה דווקא הפועל תל־אביב. כסף?

"ראשית, עניין אותי לאמן קבוצה. כסף איננו המניע העיקרי, אלא שני בחשיבותו. אם אהנה בתקופה שלי פה וייהנו ממני, אז הכסף ממש לא משנה. האמת שהייתי מעדיף שהפועל ת"א תשחק גם באירופה ואז יש יותר אפשרויות שיראו אותי ואת הקבוצה. זה היה נותן לי יותר כבוד. בטח יותר מאשר האולימפית של יוגוסלאויה".

– בעסו עליך בהתאחדות היוגוסלבית כשבמקום לקחת את ההצעה, העדפת לעזוב לישראל?

"לא. אני למעשה נמצא שם כל כך הרבה שנים וכל כך מוקירים את העבודה שלי, כך שלא יכלו לומר לי שלא ללכת. יש להם את מלוא ההערכה אלי ולא יכלו לסרב לי. בישיבת ההתאחדות אמר אחד מראשיה, שמלבדי אף אחד לא ייצא לאמן בחו"ל. רק אני. אין היום שחקן בנבחרת כלשהי ביוגוסלאויה, שלא עבר תחת ידי, ואני גאה בכך".

על הכדורגל הישראלי, מאטיץ' לא יודע הרבה, בלשון המעטה. למעשה, לא יודע כלום. אפילו לא שמות שחקנים. זוכר רק שבשנת 54' הפועל ת"א שיחקה נגד סאראייבו, בעירו. נוסטלגיה. כן, הוא יודע שהיו כאן כמה מאמנים יוגוסלאוים: יאובנצ'יק שאימן את הפועל ת"א, צ'ייקובסקי בהפועל חיפה, צ'ירייץ את הנבחרת וכמובן מיחיץ. מיחיץ? – אפשר לעבור בבקשה לשאלה הבאה.

מאטיץ' ידע שהמצב בארץ לא הכי נעים. אולי לא ידע שבאזור יהודה שורפים ערבים בצריף, אבל ידע שיש אינתיפאדה. לא חושש. מדבר על הספורט במונחים אוניברסאליים, בסיסמאות. הדבר האחרון שהוא מעוניין זה לגעת בצד הפוליטי: "כל הבעיות האלו לא עניינו אותי. זה רחוק מאד מהעבודה שאני עוסק בה. אני עוסק בספורט. כאן קבוצות מתחרות זו בזו, בדרך ספורטיבית. ספורט הוא דבר שמאחד את האנשים. לא מעניין אותי דיעות של אנשים. בספורט, כולם שווים – קומוניסטים, סוציליסטים, קאפיטליסטים, כולם. אני לא מערבב תחומים".

גם האשה והילדים לא הביעו התנגדות להגיע לישראל: "אנחנו משפחה מאד אוהבת ומאוחדת. קשורים מאד זה לזה; וזו הסיבה שעד היום לא אימנתי רחוק ממקום מגורי, למרות שהיו הצעות. היום, הילדים ככר גדולים. הבת לומדת ארכיטקטורה והבן פיסיקה. עצמאיים ומבינים שיש לי רצון לנסות דברים אחרים. האשה גם הסכימה לצעד הזה. אני מקווה שבעוד חודש הם יהיו פה".

מאפייני הכדורגל שלנו

– הספקת להתרשם מהכדורגל כאן?

"לא הרבה. ראיתי קלטות וידיאו, ראיתי משחק אימון בין שמשון להפועל פ"ת, משחקי נוער ונערים של הפועל ת"א. ביקרתי גם באימון הנערים של אמנון רז". התשובות של מאטיץ' דיפלומטיות. הכדורגל הישראלי, זה שמנסה 20 שנה להתקדם עוד פסיעה אחת ותמיד חוזר שניים אחורה – נשמע דרך העיניים שלו כמעיין המתגבר. "אני מופתע מצורת העבודה, מהאיכות והרצון ללמוד ולעבוד. ראיתי כבר כמה משחקים ושחקנים ולפי זה אני מנסה לדמיין את הכדורגל הישראלי בכלל. הכדורגל הישראלי מאופיין, לדעתי, במשחק זהיר והגנתי צפוף, גם במרכז השדה ובמעט שחקנים תוקפים".

– יש שחקנים בודדים שהרשימו אותך, משה סיני, אלי כהן למשל?

"אני לא מתייחס לבודדים, אצלי כולם משחקים למען הקבוצה. עוד מוקדם מדי להביע דעה ולתת ציונים. שניאור מאמן הנבחרת הוא זה שיקבע מי הטובים ויקח אותם לנבחרת. אני רק מקווה שיהיו הרבה שחקנים מהפועל ת"א. בכדורגל אסור לנוח על זרי הדפנה. אני יודע מי הם השחקנים הבולטים בהפועל, אבל בכדורגל צריך להתמיד, כדי שלא תופתע ושנה אחרי שהיית מצויין תהיה בינוני. חייבים לעבוד קשה. אתה חייב לאורך כל הדרך להוכיח את עצמך".

– קצת קשה כשחודש לפני השריקה, השחקנים לא יודעים בכלל אם הם ישחקו בהפועל תל־אביב?

"כל העולם נמצא בבעיות", אומר מאטיץ', כאילו מדקלם משפטים מנאום של מזכ"ל האו"ם. "יש בעיות פוליטיות, חברתיות, כלכליות. דווקא בגלל הבעיות, חייבים להתלכד ולהתגבש".

חלוקת עבודה

כבר הספיק להכיר את היחידה המובחרת של "האדומים" שכוללת את מזרחי, צימר, ניסנוב, ומנהל הקבוצה איפלה. וכמובן קאופמן, שלמאטיץ' היתה הזכות לשוחח איתו בארבע עינים ובשפה אחת. "בעזרתם, אני מקווה, שהבעיות יפתרו וכך הבטיחו לי", אומר מאטיץ' דרך התרגום של שדה, שחושב שנקודה זו ראויה להדגשה. "הכל יפתר ויהיה בסדר. עובדה, במגרש השחקנים נותנים את הכל". מאטיץ' טוען שהוא לא מרגיש שהראש של השחקנים שקוע בחובות שחבה להם אגודתם. להיפך: בכל אימון יש למעלה מ־20 שחקנים שרצים ומתאמנים בשיא הרצינות.

חלוקת העבודה בצוות המוביל של הפועל ת"א מתחלקת לשלושה: מאטיץ' יושב יום קודם עם שמעון בן יונתן, עוזרו ומעביר לו את התוכניות למחר. בצוות גם מאמן כושר. כל אחד לוקח "חבילת שחקנים", ומאטיץ' משגיח על כולם. כרגע יש שיתוף פעולה והכל בסדר ואפילו יוצאים למחנה גיבוש־אימונים במרכז הארץ.

– כמה מילים לגבי צורת המשחק של הפועל ת"א בעונה הקרובה?

"הקבוצה תשחק בצורה מודרנית, כמו שמשחקים בכל העולם. מה זאת אומרת? – עם מגינים תוקפים שעולים ויורדים. אנחנו נשחק לפי הקבוצה היריבה וננסה להכתיב לה את המשחק. השחקנים כבר יודעים פחות או יותר איך יראה המשחק שלנו. לא נשחק עם 3 חלוצים, כי לא משחקים בעולם עם 3 חלוצים – אבל לא נשחק הגנתי. ננסה להפתיע את היריב אבל לא דרך העיתון".

– אתה מתכוון ללמוד עברית?

"מאד רוצה, אם הזמן יאפשר לי. כמובן, שאם אשאר יותר מעונה אז בטח שאלמד. אבל אני מסתדר כרגע עם אנגלית וחוץ מזה, כדורגל היא שפה עולמית. השחקנים כבר מבינים אותי ומשחקים בהתאם לתוים שלי".

מאטיץ' מעיד שהוא מסתדר עם כולם. מעולם לא היה לו תאקל עם שחקנים או מנהלים והוא באמת נראה כמי שבא לעבוד ולהצליח.

השאלה הגדולה מה יקרה אם הפועל ת"א תיקלע למצב לא נעים – אז מאטיץ' יידע שיש לחביבות הישראלית ולמנטאליות הבית־ברנרית גם צד אחר, פחות נעים. אבל למה לנבא שחורות. שיהיה בהצלחה. ■

נושא האקדח

המתורגמן של מאטיץ', אברהם שדה לא נולד ביוגוסלאויה, אבל דיבר סרבית, בבית עם ההורים והסבא. שיחק בילדים של הפועל ת"א ב־"53"54', אחר כך שימש מנהל קבוצות ילדים ונערים. זוכר שפייגנבוים וחזום היו שם, בשלב מסויים.

עובד ב"מוטורלה" כאלקטרונאי. עובד קשה. במיוחד המרחקים שהוא עושה, אבל מה לא עושים למען הפועל.

וחוץ מזה יש לו אקדח בתיק. כשמאטיץ' מציץ ושואל מדוע הוא נושא אקדח, שדה מבהיר לו, בחיוך מתחת לשפם: "אני גר בשומרון, באורנית. אם מישהו יזרוק עלי אבן, אני בלי חשבון יורה".

מאטיץ', לא חייך.

מאטיץ', מאמן הפועל ת"א. לדבריו, ביוגוסלאויה לא נחשב לכבוד גדול במיוחד להיות מאמן נבחרת אולימפית. לאמן קבוצה למפעל אירופי, יותר חשוב

"היחידה המובחרת" של "האדומים": משמאל: ניסן ניסנוב, אברהם מזרחי, מאטיץ' והמתורגמן אברהם שדה. חסר עוזר המאמן "שים" בן יהונתן (צילם: גרי אברמוביץ')

שבוע ספורט

מודעות: גילת שניידר טל: (03)439442

עורך: אלכס דורון
עריכה: טובי פולק
עריכה גרפית: לוסי קזמיר, יגאל אופיר
צלם: עדי אבישי
עורך מדור הספורט: אבי בטלהיים

בשער

ביטון, הממונה על שידורי הפועל ב"ש (עם הקוף); בתצלום הקטן: עפר יעקבי ורעייתו הדוגמנית מזית כהן. התמונה לקיבוץ (צילם: עודד מילשטיין)

מה בגליון

משיכמה ומעלה

יומיים לפני פתיחת עונת הליגה באנגליה, נראית ליברפול כמועמדת לשחזר את הישגה מהעונה הקודמת ולזכות שוב בכתר. אולי לא עם אותו מספר נקודות כמו אשתקד, אבל לבטח עם אותו מחץ ■ שובו של איאן ראש בילבל את כל החישובים ■ מי מסוגל בכלל לאיים עליה – ומדובר באיום בע"מ ■ ההעברות החשובות ביותר ■ אוהדי טוטנהאם מתוסכלים, חרף הרכישות הגדולות ■ זו עומדת להיות עונת מבחן מבחינות רבות, מקצועיות ואחרות

ישראל רוזנבלט
סופר "מעריב" בלונדון

זה מתחיל להזכיר יותר ויותר את הכדורסל הישראלי ואת האלופה הניצחית שלו, מכבי ת"א, שכל עונה מישהי אחרת "כמעט" מריחה אותה. אני מתכוון לליברפול האדומה, רחמנא ליצלן, שבשנים האחרונות הפכה את מירוץ האליפות באנגליה לסגור מראש. נקודת הפתיחה הקדם־עונתית כבר איננה מי תהיה האלופה, אלא מי תוכל לדלוק בהצלחה אחר הקבוצה הצפונית, שכבר הפכה למוסד.

בעונה שעברה, חיסלו כדורגלניו של קני דלגליש את הליגה הרבה לפני שסיומה נראה בכלל באופק. עתה, יומיים לפני שריקת הפתיחה לעונת הליגה החדשה, ההערכה הכללית היא, שגם אם ליברפול לא תצליח לשחזר את צבירת הנקודות המסחררת שלה מהעונה הקודמת, הרי שעדיין היא מועמדת מועדפת ובטוחה להגן על כיתרה. הצטרפותו הסנסציונית של איאן ראש לצוות האלופים, כבר הספיקה לבלבל את כל חישובי המהמרים.

ליברפול מתנשאת משיכמה ומעלה מעל כל יתר המועדונים, משום שלרשותה יותר שחקנים איכותיים מאשר בכל מועדון אחר בבריטניה – לפחות בסטנדרטים השנויים במחלוקת של הכדורגל האנגלי.

בארנס, בירדסלי, ראש, האוטון ויווילאן, הם כדורגלנים המסוגלים להכריע משחקים בכוחות עצמם, גם אם קבוצתם אינה מיטיבה לשחק. הם נכס קריטי לקבוצה ושווים הרבה נקודות ליגה.

הסכנה הקיימת בהשגים שבשיגרה

עם זאת, מותר להניח, כי גם המכונה המשוכללת מאנפילד, עלולה לאבד מקצת מן האוקטאן הגבוה שהריץ אותה למירוץ נצחונות מטורף. גם מקצוענים משובחים מאבדים לעתים מלהט המוטיוואציה שלהם כאשר ההשגים הופכים דבר שבשיגרה.

קני דלגליש. אשתקד הוא חיסל את הליגה. נראה אם המוטיוואציה תמשיך ללהוט גם העונה

איאן ראש חזר הביתה ל"אנפילד" לאחר שלא נקלט היטב ב"יובה" האיטלקית. קבוצת המיליונרים מטורינו שילמה בעד העיסקה ההיא 5.5 מיליון דולאר. ליברפול קלטה אותו מחדש, כמו אמא טובה.

אולי ההוכחה הטובה ביותר לכך, שבליברפול הריחו משברון באופק (תבוסה נדירה בשיעור 1–5 לאתלטיקו מדריד וההיערערות בת החודשיים של הבלם אלן חנסן, שנותח בברכו), היא רכישתו השקטה של איאן ראש.

בעונה שעברה, עם בארנס, אולדרידג' ובירדסלי בהתקפתה הנוצצת, כבשה ליברפול 87 שערים. מעניין כמה תבקיע העונה, ומי יישב על הספסל...

רק שלוש־ארבע קבוצות עשויות, אם בכלל, לאיים על ליברפול, ואיום זה הוא בהחלט בערבון מוגבל: ארסנל, מנצ'סטר יונייטד אברטון ואולי, אולי, אולי טוטנהאם.

ארסנל נכנסת למירוץ עם מאזן מרשים מאוד של משחקי הכנה מוצלחים. המנג'ר ג'ורג' גרהאם לא ניצל את הסכומים הגדולים שהנהלת המועדון העמידה לרשותו לצורכי רכש (2 מיליון ליש"ט), אבל הצוות הצעיר של ארסנל נראה מורעב ותוקפני ומוכן להסתער על כל יריב הניקרה בדרכו.

אבל עם כל ההערכה להישגי התותחנים (כראי לעקוב אחר איש האגף השמאלי בהתקפה, בריאן מארווד), רצוי לזכור כי גם את העונה שעברה פתחה ארסנל בסערה, הובילה את הליגה, עד שלפתע אזל החמצן בריאותיה, היא החלה לאבד גובה בהדרגה ולבסוף סיימה במקום השישי.

לחץ ציבורי על ה"בוס"

מנצ'סטר יונייטד משקיעה בשנים האחרונות הון עתק ברכישות בלתי פוסקות. הנסיון הכפייתי ליטול את ההגמוניה מן השכנה הצפונית המהוללת, כבר עלה למנג'ר רון אטקינסון במשרתו, ועתה כל הלחץ הציבורי הוא על הסקוטי המפולפל אלכס פרגוסון.

פרגוסון סבור, כי העונה בשלה היונייטד לרוץ לאליפות, אחרי שהצליח לסלק נקודות תורפה ולאזן את ההרכב. אל בין הקורות הובא השוער הסקוטי הבינלאומי ג'ים לייטון, שנרכש מאברדין ב־750 אלף ליש"ט. אל ההתקפה חזר מכר ותיק – מארק יוז. החלוץ שנמכר במאי 86' לברצלונה ב־2.3 מיליון ליש"ט, נרכש עתה חזרה ב־1.8 ליש"ט. יחד עם הסקוטי בריאן מקלייר והדני ייספר אולסן, הוא אמור להוביל את מנצ'סטר יונייטד לדירוג טוב יותר מאשר בעונה הקודמת. אז היא סיימה שניה.

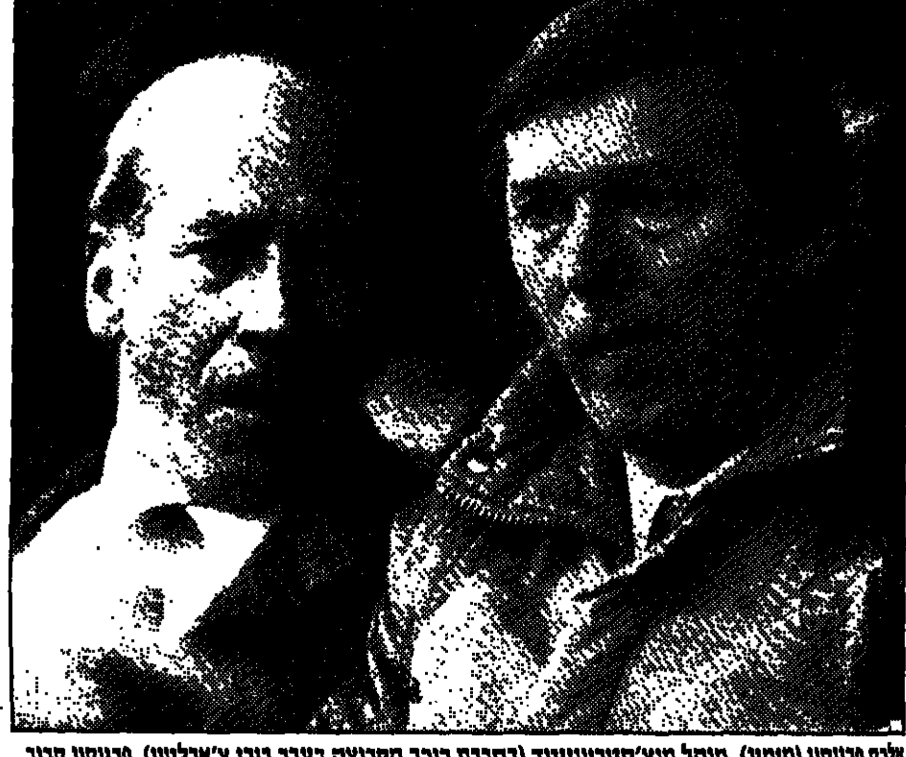
אברטון רשמה בקיץ את ההעברה היקרה ביותר בשוק הפנים־בריטי, כאשר ניצחה במירוץ ההמוני אחר חלוץ ווסטהאם, טוני קוטי. שניים וחצי מיליון ליש"ט העבירו אותו לצוות של קולין הארווי.

אבל היריבה העירונית של ליברפול, לא הסתפקה בקוטי. היא שילמה 925 אלף ליש"ט לצ'לסי שירדה לליגה השניה, תמורת החלוץ פט נאוויך, ו־850 אלף ליש"ט לברדפורד סיטי, עבור הקשר סטיוארט מקיקול. לעומת זאת נפרדו "המיליונרים" הכחולים מהמגן גארי סטיוונס, שנמכר במיליון ליש"ט לגלאזגו ריינג'רס.

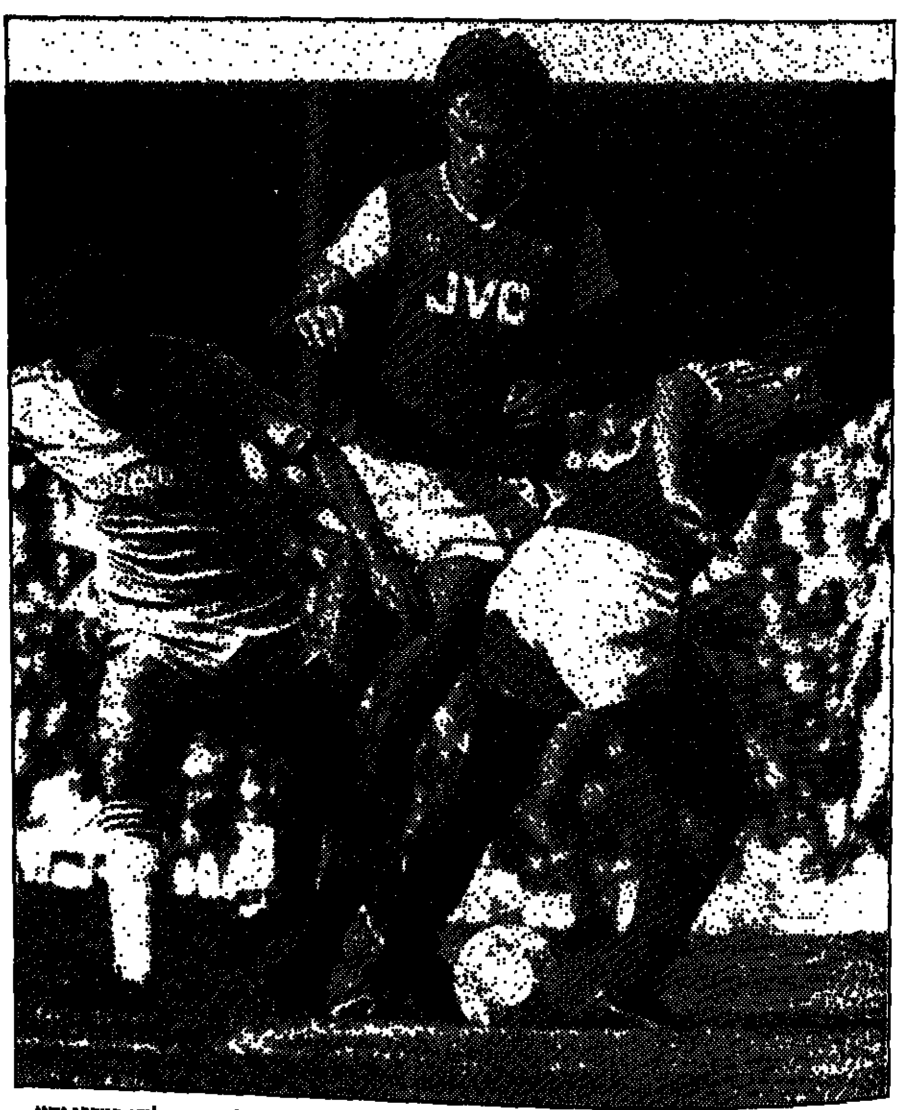
עם צוות מתוגבר זה, חולמים ב"גודיסון פארק" לשחזר את ההישגים בעונות 84/5' ו־86/7' – שתי עונות האליפות האחרונות.

פנקס הצ'קים נשלף בנדיבות

טוטנהאם, דוגמת מנצ'סטר יונייטד (שתי קבוצות רדופות תהילת־עבר), שופכת כבר שנים כסף ללא גבול כדי להחזיר עטרה ליושנה, בינתיים

אלכס פרגוסון (מימין), מנהל מנצ'סטריונייטד (בחברת כוכב הקבוצה בעבר בובי צ'ארלטון). פרגוסון סבור כי על קבוצתו לרוץ השנה לכתר

פיטר בירדסלי (משמאל, במעין "מלכודת עכברים" שיצרו לו שני שחקני ארסנל דיוויד אולירי במרכז וקני סנסום, במשחק ליגה בעונה שעברה) – מסוגל, כך אומרים, להכריע משחק לבדו

לשווא. הקיץ נשלף פנקס הצ'קים ב"וייט הארט ליין", בנדיבות יתרה. טרי ונבלס סימן את המטרות וטוטנהאם קנתה: הקשר התוקף פול גאסקויין מניוקאסל, תמורת 2 מיליון ליש"ט והחלוץ פול סטיוארט ממנצ'סטר סיטי, עבור 1.7 מיליון ליש"ט. אפילו הפועל ת"א יכלה להשתקם למשך כמה חודשים בממון זה.

אבל כל המהומה הפיננסית הזו לא חוללה גדולות ונצורות, לפחות לא עד כה. קרקורי "התרנגולים" במשחקי ההרצה לא שיכנעו. הם לא ניצחו אפילו במשחק אחד והכניסו את אוהדיהם המאוכזבים לתיסכול קשה עוד יותר. אם לא יופיע "סוס שחור" בלתי צפוי, כפי שלעתים קורה, אלו הן ככל הנראה, הקבוצות שירוצו בצמרת ואולי ינסו לדגדג את המכונה מליברפול.

עונה בצילו של כשלון אירופי

ומה באשר לשאר? – כדאי בהקשר זה לצטט את לני לורנס, מנהלה של צ'רלטון הקטנה, שדבריו, יעלו מן הסתם חיוכים על פניהם של מאמנים ישראליים רבים: "יהיו כנראה ארבע קבוצות שירוצו בעקבות ליברפול. שאר ה־15 ינסו לצבור 40 נקודות מהר ככל האפשר..."

עונת הליגה הנפתחת בשבת, תעמוד ללא ספק בצילו הכבד של הכשלון האנגלי הכפול באליפות אירופה, שהיתה בחודש יוני האחרון בגרמניה. כפול, מפני שהכוונה לא רק לתוצאות העלובות שהשיגו בחוריו של בובי רובסון, אלא להכפשתו הנוספת של הכדורגל האנגלי עקב מעשיהם של אלפי החוליגאנים הצעירים, שזרעו הרס בכל מקום אליו הגיעו בגרמניה – וככך הרחיקו את שובם של המועדונים האנגליים למשחקי הגביע של היבשת.

ההפסדים על כר הדשא ומעשי החוליגאניות בכיכרות ערי גרמניה, פגעו קשות בתדמיתו של הכדורגל האנגלי, שמאז מאי 85' (האסון באיצטדיון הייסל בבריסל) הוא ממילא מנודה ומורחק מהיבשת. לפיכך מצפים חוגים רחבים מאוד באנגליה שמאבקי הליגה הראשונה (שבעונה שעברה ביקרו במשחקיה יותר מ־8 מיליון צופים – שיפור נוסף), אכן תעניק שנה אטרקטיווית ומרתקת במיוחד, כדי שהאיכות המשופרת הזו, תשכיח את בזיונות קיץ 88'.

עונת 89־88' היא אם כן מעין עונת מבחן. זוהי גם הסיבה שמכיוונים רבים, משקיפים בחשדנות ומתייחסים בתקיפות לכל מקור של בריונות או התנהגות בלתי ספורטיווית.

דירוג משטרתי למגרשים מסוכנים

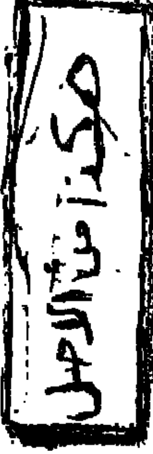
המשטרה, כמעט כמו חברות הביטוח, מדרגת עתה את המגרשים והמשחקים הנערכים בהם, על פי דרגת סיכון. בהתאם לרמת הסיכון החזויה היא גם גובה את תשלומיה מן המועדונים. איצטדיון המארח משחק שהוא בעל דרגת סיכון "א" (הגבוה ביותר), ישלם למשטרה 12 אלף ליש"ט. דרגת סיכון "ג" שהיא הנמוכה ביותר ובער נוכחות משטרתית שם יש לשלם רק 4000 ליש"ט.

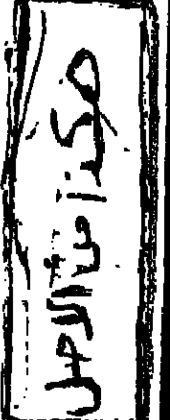
אפילו את פרשת ויני ג'ונס, הכסחן הנורא מווימבלדון, יש לראות באור זה של הקפדה יתרה על מעשים חריגים. ג'ונס האלים, שנורע לשימצה עקב משחקו הברוטאלי ופיו המשקץ, לא נח מזעפו אפילו בעת משחק רעים שהיה באי וייט, שם חבט במרפקו בכדורגלן יריב ושלח אותו לבית החולים.

הפרשה עוררה זעזוע חריף. תגובת מועדון וימבלדון היתה חד־משמעית: בניגוד לישראל, שבה מתייצבים במקרים כאלה המועדונים מאחורי כוכביהם, קנסה וימבלדון את ג'ונס ב־1000 ליש"ט (שכר שבועיים בקבוצה העניה הזו), ואילו המנהל בובי גולד הישעה אותו מכל פעילות, לזמן בלתי מוגבל.

ארנסט האפל, המאמן האוסטרי החריף והנוקשה, טוען כי "בכדורגל יש לשחק 90 אחוז עם הראש ו־10 אחוז עם הרגליים". באנגליה, כידוע, לא שמעו על הנוסחה הזו והאחוזים כאן הם שונים לגמרי, לטובת הרגליים.

אולי העונה שנפתחת תסמן את ראשית המיפנה. ■

צ'ארלי ביטון, הממונה על שרירי הפועל באר־שבע, כדורגל. רשימת עיסוקיו – אינה יודעת גבול. בתצלומים הקטנים: מעסה את גב בנו, שמעון

כולם היו בניו

צ'ארלי ביטון – 20 שנה עם הידיים הגדולות והחסונות שלו, על שריריהם של כדורגלני הפועל באר־שבע ■ דמות מיוחדת במינה, טיפוס ■ כל מלה נוספת, מיותרת – צריך לקרוא כדי להתרשם

חיים זלקאי

אילו ביתנה לחיות הנגב זכות הצבעה, היו בוחרות בצ'ארלי ביטון לראשות עיריית באר שבע. גם כדורגלני העיר הדרומית היו מצביעים בעדו, לו הציג מועמדותו. אלא שצ'ארלי, גבר בריא גוף בן 46 עם נשמה של מלאך, לא צריך להגיש מועמדות. כבר עתה נחשב בעיני רבים כראש העירייה הבלתי מוכתר של בירת הנגב. ראש העיר הרשמי משה זילברמן, יעידו רבים, מוכר הרבה פחות ממנו.

לא תמצא בבאר־שבע אדם שלא מכיר את צ'ארלי – משום שאין כמעט תחום בו לא היתה לו דריסת רגל. רשימה חלקית של עיסוקיו תגלה מיגוון נרחב של תחומי פעילות: מדריך לניפוח שרירים ופיתוח גוף, מגדל ציפורים, מאלף קופים כלבים וחמורים, מציל, שחקן־קולנוע ומסג'יסט.

תחום הפעילות האחרון מקשרו עם בבת עינו: קבוצת הכדורגל של הפועל באר־שבע.

בונוסים מיוחדים

עוד לפני שלמד לקרוא עברית, ידע צ'ארלי את שמות כדורגלני באר־שבע, שאת גופם עיסה במסירות למן תחילת שנות ה־60. עיסוי מכל הלב וזוג ידיים שריריות, הם ערובה למסג' מוצלח. צ'ארלי, הקשׁ בעץ, ניחן בשתי התכונות הללו גם יחד.

20 שנה הוא עושה לכדורגלני באר־שבע טוב על הנשמה. כשהם מנצחים, הוא מעניק להם בונוסים מיוחדים. הפסדים מתקבלים אצלו בצורה קשה. השמועה בבאר־שבע אומרת, כי לפני כמה שנים כמעט נשברה אחת מחוליות צווארו של שחקן מקומי, מחמת עיסוי נמרץ מדי. אותו כדורגלן לא רק שהבקיע באותה שבת שער עצמי, אלא שנאלץ לבלות אותו לילה בבית החולים. אירוע חריג כגון זה, מסווג אצל צ'ארלי בקטגורית תאונות עבודה. יד על הלב: למעט שלושה מקרים, עשה עבודתו נאמנה.

מי שלא כל כך מרוצה מנוכחותו של ביטון האב בחדר ההלבשה הבאר־שבעי, הוא ביטון הבן. שמעון רגיש לביקורת של אוהדים מסויימים, הטוענים שרק בזכות נוכחותו המסיבית של צ'ארלי בחדר ההלבשה, הוא, שמעון, מצליח להשתבץ בהרכב הראשון של הפועל באר־שבע.

שמעון ביטון: "מעדיף שאבא יהיה בבית ויעשה לי מסג' לאחר המשחקים. ההסתובבות שלו בתחומי המועדון, מלחיצה ופוגעת ביכולתי". צ'ארלי מבטל דברי בנו בהינף שתי ידיים חסונות: "עוד לפני ששמעון בא לעולם", הוא מציין, "עשיתי מסג'ים לשחקני הפועל באר־שבע. עברו אצלי בידיים כמעט כל השחקנים. מאליהו עופר, דרך מאיר ברד ושלום אביטן ועד אלי אוחן ומאיר צרפתי. נשמות טובות. כולם היו בניי".

צ'ארלי יודע לספר שאחד השחקנים המפונקים ביותר בבאר־שבע הוא יוסי אביטן: "לפני כל משחק", מגלה צ'ארלי, "מופיע אצלי יוסי ומבקש כל מיני בקשות מיוחדות. אביטן הקטן מזכיר לי בהתפנקויות שלו את שלום (אביטן)".

26 שנה מצוי צ'ארלי ביטון בעין הסערה. תמיד במרכז העניינים. גם אם מנסים קשה מאוד להתעלם ממנו. מונומנט צבעוני, שנעשה חלק בלתי נפרד מהנוף הצחיח. דמות רב גונית שבקונטקסט אחר, אולי היתה זוכה להכרה ופירגון רבים יותר. צ'ארלי מעיר בהקשר זה, כי היה מסתפק בפסל שעווה בכל־ליבו שלום. הומור, אגב, הוא אחד הצדדים החזקים שלו...

מסתפק בפסל שעווה

אוהב את הנוף ומאוהב במדבר. על הפועל באר־שבע הוא "משוגע עם קבלות". לפני כשנתיים גם קיבל רישיון. סיפור המעשה קשור במשחק ליגה שהתקיים בבלומפילד בין הפועל באר־שבע לבית"ר ירושלים. הרבה אהבה לא היתה בין השחקנים על כר הדשא, ועד מהרה ניצתה הלהבה גם ביציעים. אוהדי בית"ר לא חסכו את שבט לשונם מכדורגלני באר־שבע ו"טיפלו" במיוחד בשמעון ביטון, ציפור נפשו של צ'ארלי.

פשעו של ביטון הסתכם בהבקעת שער נצחון לרשת הבית"רים, במשחק הליגה הראשון ביניהן. השער גרר בעקבותיו את הפסד הבכורה של האלופה המיועדת לאותה עונה ואוהדי בית"ר לא שכחו. רשמו לפניהם את השם שמעון ביטון ושלחו אותה שבת את אימו ושלוש אחיותיו לעשות הסבה מקצועית מוגדרת מאוד... בנקודה זו, נגמרו התפוזים והקלמנטינות בארסנל של צ'ארלי ונדלקו הפיוזים. נכנס בגפו לגוב האריות הבית"רי וביקש ללמד את אוהדי המנורה לקח בל ישכח. זו היתה מלחמה אבודה מראש, בסיומה ראה צ'ארלי כוכבים ומלאכים. מוט ברזל שהונחת על ראשו הבהיר לו, כי מוטב לתעל את האנרגיה הרבה שאצורה בקירבו, לאפיקים אחרים, רגועים הרבה יותר. בחדר המיון ב"איכילוב", אליו הובהל בתום המשחק, נזכר בדברים שאמרה לו סבתו, עוד במרוקו: "במקום להרביץ מכות, תפעיל את הידיים שלך לטובת אנשים אחרים ותגלה זהב". המילים נחרתו עמוק בזכרונו ונטעו בליבו תקוות של ממש.

מודל לחיקוי

עלה לישראל ב־1962 וקבע את מקום מגוריו בבאר־שבע. עם רקורד מרשים של אלוף מרוקו בניפוח שרירים, הקים מועדון לפיתוח גוף, ראשון מסוגו באזור הנגב. נערים רבים ראו בו מודל לחיקוי, והצטרפו למועדון. לימדם את סודות המקצוע, מבלי לראות מהם, בתום תקופת ההכשרה ולו פרוטה שחוקה אחת. מידת הרחמים שיתקה אצלו תפקיד חשוב. צ'ארלי: "הילדים היו מגיעים למועדון משכונות המצוקה ופשוט היו מתחננים שאתן להם להתאמן. זה היה בלתי אנושי למנוע מהם את התענוג הזה".

סגירת המועדון הציבה אותו על פרשת דרכים.

ויותר על יוזמות פרטיות והצטרף כמעסה מן המניין להפועל באר־שבע. במקביל, החל לעבוד כנער מעלית במלון "נאות המדבר". הפרט המעניין שבתפקיד זה: במלון לא היתה אפילו מעלית אחת לרפואה...

מן הון להון גילו במלון ש"נער המעליות" הוא למעשה מסג'יסט מדופלם. צ'ארלי פשט מדי ההרורים ועם חצי גוף ערום נעשה ל"סיפור הלוהט" במלון. הסאונה ב"נאות המדבר" עברה לאחריותו, יחד עם כאבי הגב של האורחים.

העיסוי למפקד ח"א

שבוע לפני מלחמת ששת הימים התארח במלון מפקד חיל האויר דאז, מוטי הוד. צ'ארלי שהכירו מקרוב, פקד עליו להתפשט והעניק לו מסג' לעילא ולעילא. שבוע אחר כך הבין כי העיסוי להוד הצליח מעל למשוער.

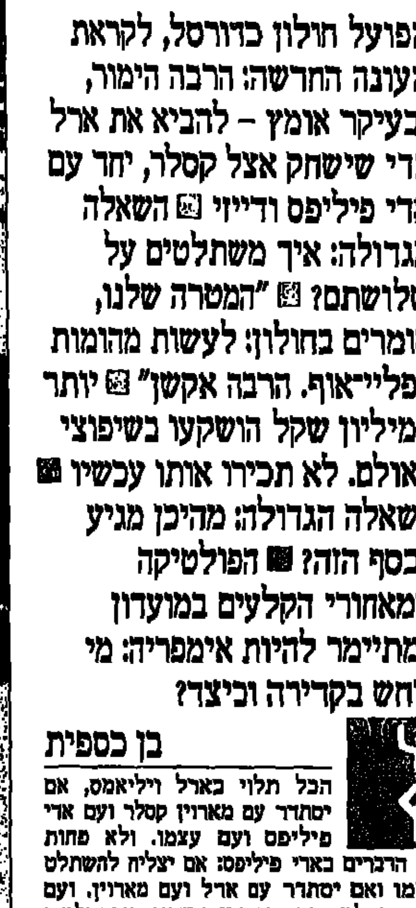
מנהל המלון, זאב גוטמן, הבין שבידיו "מכרה זהב". הזמין את צ'ארלי לפגישה דחופה ונתן בידו משרוקית מפלסטיק. צ'ארלי הביט בגוטמן, התבונן במשרוקית והכניסה לפיו. את השריקה הצורמת שבקעה מחדרו של גוטמן, זוכרים זקני המלון עד היום. זה היה המבחן. דקה אחת מאוחר יותר, כבר הסתובב צ'ארלי עם בגד ים מינימלי והחל לעשות סדר בבריכה, הפעם כמציל.

20 שנה מאז, ועדיין תמצאו אותו שם. עם אותו חיוך שובב ושפם עבות, משקיף על המים ומאציל מסמכותו על הסביבה. מספרים שמדי בוקר עורך צ'ארלי מסדר נוכחות לדגיגים ולצפרדעים וכל חיסור כרוך בעונשים מרתיעים. הקשר בין צ'ארלי לחיות מחזיר אותו לילדותו, שעברה עליו במאראקש. הזכרון הטרי ביותר מבית אבא הוא שדמה לתיבת נח. בן 6 פיתח צ'ארלי מערכת יחסים מיוחדת במינה עם בעלי החיים ששוטטו בשכונת מגוריו: "מאז שאני זוכר את עצמי היה הבית מלא כבעלי חיים: כלבים, חתולים, עכברים לבנים, כבשים וציפורים. כייף לא רגיל".

לאחר נישואיו ועוד לפני שהכניס הביתה מקרר, דאג צ'ארלי להקים בחצרו פינת חי. אשתו המסורה, עליזה, ניסתה לעמוד על שלה ודרשה שאף חיה לא תיכנס לביתה, אך לבסוף נאלצה להרים ידיים. יונקים, בעלי כנף מכל הסוגים – כולל דורסים ותוכים מדברים – כלבים, חתולים, קופים ועוד – הם רק חלק מזערי מקולקציית בעלי החיים שהתארחו בסלון המשפחתי של הביטונים.

עליזה: "תודה לאל. מאז שהקוף והתוכי נמסרו לחיל האויר, יש מעט שקט בבית".

מי שמכיר את צ'ארלי יודע שעדיין לא אמר את המלה האחרונה. בצד תקוות לאליפות באר־שבעית בעונת הכדורגל הקרובה, הוא מרבה לחלום על גן חיות בפאתי העיר. ידועים לו סוגי בעלי החיים שיאכלסו את הגן ורק איננו בטוח אם חיות בלוס ישנו בין כתליו...

הפועל חולון כדורסל, לקראת העונה החדשה: הרבה הימור, ובעיקר אומץ – להביא את ארל כדי שישחק אצל קסלר, יחד עם אדי פיליפס ודייזי ■ השאלה הגדולה: איך משתלטים על שלושתם? ■ "המטרה שלנו, אומרים בחולון: לעשות מהומות בפליי־אוף. הרבה אקשן" ■ יותר ממיליון שקל הושקעו בשיפוצי האולם. לא תכירו אותו עכשיו ■ השאלה הגדולה: מהיכן מגיע הכסף הזה? ■ הפולטיקה שמאחורי הקלעים במועדון המתיימר להיות אימפריה: מי בוחש בקדירה וכיצד?

בן כספית

הכל תלוי בארל ויליאמס, אם יסתדר עם מארוין קסלר ועם אדי פיליפס ועם עצמו. ולא פחות תלויים הדברים באדי פיליפס: אם יצליח להשתלט על עצמו ואם יסתדר עם ארל ועם מארוין. ועם השופטים. ותלוי גם מי יהיה הזר השני. ואם פיליפס ו־וויליאמס יסתדרו איתו. ומארוין. ואיך תתפקד קבוצה שרוב השחקנים שלה אוהבים, מאוד אוהבים, את הכדור. ודייזי, מה דייזי יעשה על הספסל? והאם ישלים עם זה? ומי יהיה השחור שיוצא מרשימת השחקנים לגביע קוראץ'? הרי מותר לשחק שם רק עם 4 אמריקנים.

כאמור, הכל תלוי. הרבה דברים תלויים אחד בשני שם, בהפועל חולון כדורסל 88/9'. יותר מכל השנים הקודמות, ראשי הקבוצה הימרו – ובגדול. צריך אומץ להביא את ויליאמס לקבוצה שבה מאמן קסלר. צריך הרבה אומץ כדי להביא את פיליפס לקבוצה בה מאמן קסלר ומשחק וויליאמס. וצריך המון אומץ כדי להשתלט על שלושתם. אבל בחולון לא פוחדים: "המטרה היא להגיע לגמר הפליי־אוף, לעשות הרבה מהומות, לעורר עניין, להביא קהל, שיהיה אקשן", אומרים שם.

ובינתיים בונים.

הלך על כל הקופה

היכל הכדורסל בחולון שינה פניו מן היסוד. השקעה אדירה של יותר ממיליון שקל. מנין הכסף? – מישקה לפרדון, האיש שבסיום העונה שעברה עמד על סף פשיטת רגל, אחרי ה"ברוך" של הפליי־אוף ונוכחותם הממוצעת של 200 צופים ביציעי מגרשו – מישקה לפרדון, החליט ללכת על כל הקופה.

ובכל זאת, מאיפה הכסף?

אז ההשקעה האדירה בהיכל לא עלתה לחולון כמעט כלום. מתוך כמיליון ש"ח משתתפת עיריית חולון בחצי. המחצית השניה הגיעה, כמעט במלואה, מהטוטו. ולחולון נותר להשלים כמה עשרות אלפי שקלים. מ"מ ראש עיריית חולון ויו"ר ועדת הכספים שלה, מוטי ששון, השקיע את הכסף ברצון. כאחד מחברי הנהלת ההיכל, הבין את נחיצות קיומו של היכל כדורסל בעיר, שגגו לא ירלוף, שפארקטו לא יהרוס ושחדרי ההלבשה שלו לא יהיו צפופים.

אז לחולון יש עכשיו היכל מרהיב: פארקט חדש ויחיד מסוגו, גג חדש, גדרות בנוסח אמריקני, חדרי הלבשה משוכללים. עכשיו נשאר רק לבנות קבוצה.

תקציב הפועל חולון כדורסל לעונה הקרובה יסתכם במשהו שקרוב למיליון שקלים, אולי יותר. המדובר בעליה של כ־20%, יחסית, לעונה הקודמת. הרבה כסף.

אחת השאלות היותר מטרידות את רחוב הכדורסל בישראל היא מאיפה משיג מישקה לפרדון מיליון שקלים בעונה, ומה מקור החוסן הכלכלי של חולון, אם בכלל.

כדי לענות על כך, נתחיל מההתחלה.

מי אתה, לפרדון, מה הוא סוד כוחך, האם יש לך אויבים ומי הם?

תאונה ספורטיבית

לפרדון, כוכב כדורגל מקומי, היה מועמד טבעי למישרת מזכיר הפועל בחולון. אלא שאף אחד לא פילל שמישקה, הכדורגלן, יבחר דווקא בכדורסל, הזר לו – וינטוש את הכדורגל. מישקה בחן את השטח, חשב, היסס והחליט שאם תהיה בחולון אימפריה, היא תהיה בכדורסל – והחל לעבוד. במקביל, העניק אוטונומיה מלאה לקבוצת הכדורגל.

אחת הטכניקות שבהן נקט, כדי להוריד מעליו את טירדת הכדורגל היא שיטת האיחוד. תחילה, התאחדה הפועל חולון עם מכבי "לזרוס" חולון. לזרוס, מועדון בעייתי משכונת ג'סי כהן ובעל הסטוריה ארוכה ומפוארת של נטירת איבה להפועל. וזה, כצפוי, לא הלך. לאחר סיום אותה עונה, עלו חדרי ההלבשה של לזרוס באש ובא הקץ על האיחוד.

אחר כך התאחדה הפועל עם צפרירים. כאן זה יכול להצליח, חשב לפרדון לעצמו, והמשיך לחפש שחקנים זרים לכדורסל. אבל זה באמת הצליח. צפרירים עלתה לליגה הלאומית בעונה השניה לקיומה. תאונה ספורטיבית קטנה ובלתי צפויה מבחינתו של מישקה. אולי, אם היה יודע קודם היה דווקא בוחר את הכדורגל.

מאבק פוליטי

לפרדון מנהיג קבוצה פוליטית חזקה. בסניף המערך שבחולון יש 99 צירים בעלי זכות בחירה. באחרונה, נוספו כמה צירים מבחוץ. קבוצת הצירים המזוהים עם הפועל חולון מונה 9 אנשים – כ־9% מבעלי זכות ההצבעה. אם נתרגם את זה לכנסת, נקבל סיעה של 12 ח"כים. בעוד כמה שבועות יהיו בחירות בסניף. יתמודדו שם שניים – ראש העיר וממלא מקומו על הזכות להתמודד בשם המערך בבחירות לראשות העיר. השניים נלחמים על חייהם הפוליטיים, ונאבקים על כל קול. הכוחות שקולים.

סיעת הפועל מהווה, בשלב זה, מעין לשון מאזניים. רשמית, משתייכת הסיעה למחנהו של ראש העיר. לא רשמית – חבריה אינם מזוהים. הבחירות חשאיות וכל אחד יבחר באיש שיועיל, לדעתו, יותר להפועל חולון. לזכות לפרדון ייאמר ששני המועמדים מודים בפה מלא: סיעת הפועל אינה מנצלת את הנסיבות לעשיית הון פוליטי, ושאינו פוליטי.

לפרדון רואה עצמו מזכיר הפועל עוד זמן רב. שאלת "מעריב" מה יעדיף – אליפות המדינה בכדורסל או מישרת ראש העיר – היתה שאלה רטורית. את מישקה מעניין הרבה יותר מה עושה שמעון מזרחי, שם על הכסא הקטן ליד הספסל ביד אליהו, מאשר מה עושה ראש העיר בכסא שבלישכה.

אבל לא כולם רואים את לפרדון מזכיר הפועל עוד זמן כה רב. אהרן נשיא, למשל. מחזיק תיק הספורט בעיריית חולון, איש ג'סי כהן שהגיע מעמדת בעל מכולת בשכונה, לתפקיד עירוני רב מעלה, במהירות מרשימה ולא בלי כשרון. גם אהרון נשיא מנהיג סיעה, חזקה במיוחד, בסניף המערך. קרוב ל־20 חברים. נשיא ולפרדון אינם מיודדים, וזה בלשון המעטה. רק באחרונה, לפני קצת יותר משנה, נעשתה ביניהם סולחה, אבל הצינה עדיין קיימת. לנשיא ואנשיו ביקורת רבה על תיפקודו של לפרדון. חוץ מזה, כמו שכבר נאמר, אנשי ג'סי כהן מעולם לא נחשדו באהבה יתרה להפועל. במיוחד לא לאחר עונת האיחוד הנוראית שנסתיימה בשריפת המועדון.

המלה האחרונה

מישקה לא עובד לבד. את הפועל חולון מנהלים 4 אנשים. למישקה זכות המלה האחרונה, בערך, אבל כל הארבעה מעודכנים בנעשה. מאיר מאור, היו"ר, אמון על יחסי ציבור ופירסום; עופר אשר, כוכב העבר, יו"ר הועדה המקצועית ומוטי דננברג, מנהל הקבוצה – בולדוזר חרוץ, נשוי לקבוצה ויד ימינו של מישקה.

הפועל חולון מתחילה להזכיר את מכבי תל אביב. בנושא אחד היא לא מפגרת בהרבה אחרי האחות הגדולה: היחסים עם העיתונות. בחולון חושבים, משום מה, שהעיתונות צריכה וחייבת לשרת את צרכי המועדון. הקוראים – בעדיפות משנית. הכל נעשה בחולון בחדרי חדרים. משחררים החוצה מידע בזהירות, בתיאום, ורק מה שיכול להועיל. עתונאי שסרח – נענש. עתונאי שמשחק את המשחק – מקבל יחס מועדף. מזכיר משהו. הקונספציה הכללית: שידעו כמה שפחות עלינו, כי אם הם (מכבי) יידעו, יאבד עקרון ההפתעה. אין כמעט ידיעה שאפשר לכתוב על הפועל חולון כדורסל, שלא יצאה מההנהלה, שלא הויקה לקבוצה, לדברי מישקה ואנשיו. השיטה הזאת עובדת לא רע.

מקורות הכסף

הגענו לכסף. מה שאפשר לנסות, זה לעקוב אחר מקורות הכסף הידועים: 200 אלף שקל מקבלת חולון מהעירייה. 150 סיוע שוטף ו־50 דרך הבריכה הלימודית שהכנסותיה קודש לחולון. כ־50 אלף נוספים "עושה" מישקה באמצעות בתי הספר לכדורסל. פירסום מכניס כ־170 אלף שקלים, מאמץ כ־60 (המאמץ הוא בעיה בפני עצמה בחולון בשנים האחרונות), ומועצת הפועלים של חולון, לועגת לרש ומעניקה כרוב נדיבותה עשרת אלפים שקל בשנה. הגענו לכחצי מיליון שקל.

הלאה. מרכז הפועל אמור להכניס גם כן כמה עשרות אלפי שקלים. מינויים: אם חולון תמכור העונה 1200 מינויים (ויש לה סיכוי למכור יותר) ייכנסו לקופתה משהו כמו 250 אלף שקל. אנחנו כבר כ־800 אלף. עכשיו נשאר למכור כרטיסים במשך העונה בעוד 200 אלף שקל, ואנחנו במיליון. פשוט מאוד. וחולון, קרוב לודאי, תמכור כרטיסים בהרבה יותר. משחק חזק אחד ביד אליהו, ויש מאה אלף דולר. למישקה לפרדון יש סיכוי להיות רווחי העונה, וזה חדש. כי לפני שתי עונות עמד לפרדון לפני שואה: הקופה היתה ריקה, חולון עפה מהפליי־אוף על ידי הפועל חיפה, למשחקים הגיעו 200 צופים, ואת משכורות הזרים צריך היה לשלם. בייחוד זו של באניסטר.

את עורו של מישקה הצילה או העירייה, שנתנה סכומים על חשבון העונה הבאה, והגדילה את ההקצבות. ויש, כנראה, מקורות כספיים עלומים נוספים, שמעמידים מדי פעם אשראי נדיב. לפרדון עצמו סיפר פעם על חוג ידידים בארה"ב, תלוניים לשעבר, שמגייס מדי פעם סכומים משמעותיים לאגודה. המדובר ביותר מעשרות אלפי דולרים.

גם עם המאמץ של הקבוצה בשנים האחרונות, גיל מזרחי, לא מלקקים דבש. מזרחי, בעל תשלובת "חוסם", הסתבך באחרונה בקשיים כלכליים קשים. בעונה הקודמת לא יכול היה לתת לחולון את סכום האימוץ. מישקה מצא פתרון: מזרחי, קבלן לעת מצוא, הבונה בין השאר בית משותף בו קנה מישקה לפרדון דירה, קיבל את זכיון הבניה של חלק משיפוצי ההיכל. מזרחי בנה, חולון קיבלה את השתתפות כל הגורמים בעלות, אך לא שילמה למזרחי אלא התקזזה איתו בסכום האימוץ. מישקה מומחה לא קטן בתרגילי הישרדות כאלה.

יסוד לתקווה

עכשיו מחפשים בחולון מאמץ חדש. האמת היא, שלאמץ העונה את הפועל חולון הולך להיות עסק טוב במיוחד. מוטי רננברג חישב את החשיפה לטלויזיה בעונה החולפת והגיע למספר אסטרונומי של דקות שידור. העונה הקרובה תאפיל, כנראה, על קודמתה. בחולון מקווים לגייס השנה, דרך האימוץ, סכום נכבד ונראה כי יש יסוד לתקווה.

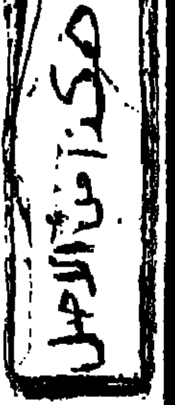
הכל תלוי, כבר אמרנו. נראה שהעיתונים ייאלצו להציב כתבים בכל אימוני הקבוצה כדי לעקוב אחר השתלשלות העניינים. ויליאמס אמור להגיע מחר. דגש על אמור. בחולון בטוחים שיבוא. בחוזהו מצויים סעיפי קנס רבים. יום איחור יעלה לו 1000 דולר. אי התייצבות לאימון, ללא סיבה רפואית, תעלה לו יותר. החמצת משחק – קנס גבוה. יש אומרים כי בסיום העונה יתאזן תקציב הקבוצה על ידי הצ'ק שיגיע מארל. מי שמכיר אותו יודע שהוא לארג'.

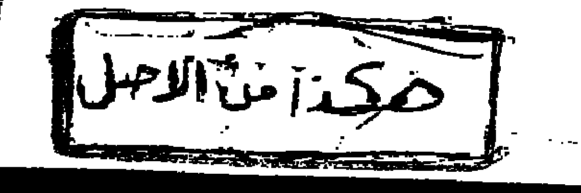
אבל קודם שיגיע. ■

הפועל חולון מתאמנת באולמה החדש והמשופץ. ההשקעה – אדירה (צילם: עופר קרני)

אדי פיליפס מותח שרירים. השאלה איך יסתדר עם ארל (מימין למעלה) ודייזי בוזמור (משמאל)

ספורטאי השנה תשמ"ח

כדורגל

1. ניר אלון
2. אלי כהן
3. משה סיני
4. יגאל מנחם

כדורסל

5. חיים זלוטיקמן
6. קוין מגי
7. לאבן מרסר
8. ולי סימס

אתלטיקה

33. איתי אילוז
34. רוגל נחום
35. דב קרמר

שיט

36. אלדד אמיר ויואל סלע
37. דן טורטן ורן טורטן

אופניים

9. עמוס גרי
10. זוהר רובין

טניס

21. גלעד בלום
22. עמוס מנסדורף

איגרוף

11. יהודה בן־חיים
12. יעקב שמואל

טניס שולחן

23. עקי בונן
24. דרור פולק

שחיה

38. אירית אפרתי
39. ערן גרומי

ג'ודו

13. יעל ארד
14. שי יונה

כדוריד

25. דורון דיין
26. זיו קושניר

סיף

40. אודי כרמי
41. לילך פריסקי

האבקות

15. אבן ברנשטיין
16. דב גרוברמן

כדורמים

27. אוהד בן־דרור
28. טל סטוניות

קליעה

42. יצחק יונסי
43. אדי פפירוב

התעמלות

17. יעקב לוי
18. רויטל שרון

כדורעף

29. אורי חבר
30. אורן שר

קשתות

44. אילן נקש
45. זיו שנהב

התעמלות אמנותית

19. שולמית גולדשטיין
20. רקפת רמיגולסקי

משקולות

31. מאיר דלויה
32. ראובן חודיינטוב

ספורט נכים

46. חגי זמיר
47. אלישע עזרא

2 כרטיסי טיסה לפאריס

ועוד פרסים רבים שיוגרלו בין הקוראים המשתתפים במשאל ספורטאי השנה תשמ"ח

בעמוד זה מתפרסמים תצלומיהם של ספורטאים [illegible]

את התלוש המצ"ב יש לשלוח למעריב, ת.ד. 20010 (מיקוד 61200) עבור "ספורטאי השנה"
לא יאוחר מה־22 בספטמבר 1988, י"א בתשרי תשמ"ט.

גזור ושלח

הנני מציע את הספורטאים הבאים כמועמדים לספורטאי השנה המצטיינים בענפי הספורט השונים ואת הספורטאי המצטיין של שנת תשמ"ח.

"ספורטאי השנה המצטיין" לשנת תשמ"ח:
מספר ______

1. כדורגל ______
2. כדורסל ______
3. אופניים ______
4. איגרוף ______
5. ג'ודו ______
6. האבקות ______
7. התעמלות ______
8. התעמלות אמנותית ______
9. טניס ______
10. טניס שולחן ______
11. כדוריד ______
12. כדורמים ______
13. כדורעף ______
14. משקולות ______
15. אתלטיקה ______
16. שיט ______
17. שחיה ______
18. סיף ______
19. קליעה ______
20. קשתות ______
21. ספורט נכים ______

שם ומשפחה ______
כתובת ______
מיקוד ______ טלפון ______
ת.ז. ______

גזור ושלח

ילד חוץ חוזר לקיבוץ

עפר יעקובי, כדורסלן, החל את הקריירה כילד חוץ בגן־שמואל □ אחרי שלוש תחנות עירוניות הוא חוזר עתה לקיבוץ גבת, שקבוצתו עלתה ל"לאומית", כדי להוכיח שם מה הוא באמת שווה □ אולי לא טראבל־מייקר, אבל פרחח עם פה גדול – בהחלט כן □ מי הוא יעקובי זה ומה היו מקצת ממעלליו

משה גורלי

לקיבוץ גן־שמואל הגיע עפר יעקובי לאחר ילדות בקרית־שמונה המופגזת. "הילדות שלי עברה בין הפגזים, אז ברור שהייתי בער בגין", אומר יעקובי, שהגיע לקיבוץ השומר הצעיר שאפילו המערך מוקצה בו כימין קיצוני. ואז באה מחווה יעקובית אופיינית: את קירות חדרו עיטר בפוסטרים של מנחם בגין.

– "לא פוטרת?"

"מדינה דמוקרטית, מה יש לפחד".

כעת הולך יעקובי בפעם השנייה לקיבוץ. בגין איננו וגם יעקובי לא נתוש כבעבר. אולי גם מסיבות טקטיות שמקורן בשאיפה לשקט תעשייתי. יש לו את כל הסיבות בעולם לפתוח דף חדש ולנתץ אחת ולתמיד את תדמית הטראבל־מייקר שדבקה בו.

"לא בצדק, הוא מצהיר, זה בדיוק המקרה של עשן בלי אש. זה הכל בגלל שאני אוהב לענות ולהגיב על כל פגיעה בי. אני לא שומר דברים בבטן".

תביעה לבית משפט

הסיפור האחרון הוא ההתכתשות עם אבנר קופל, יו"ר בית"ר ת"א. השניים מרחו זה את זה בשכבה עבה של השמצות וגידופים והכל בעיתונים. יעקובי מבטיח שהמלה האחרונה תהיה שלו והשבוע הוא מגיש לבית המשפט תביעה כספית גדולה נגד בית"ר.

"בגבת אני מתכונן להוכיח לכולם מי זה עפר יעקובי. המאמן רוני שיפטן אמר לי שהוא בונה עלי כשחקן דומיננטי ואני אחזיר לו ולאנשי גבת על האמון שהם נותנים בי".

כבר בילדותו התגלה יעקובי כאלוף קליעה. אף חתול, בטווח 100 מטר, לא היה נמלט מהאבנים שהיה מיידה בו. את זכרון האבנים הזה שולף יעקובי כאסוסיאציה נגזרת משיחה בנושאי האינתיפאדה. דוגמא אופיינית ללהטוטי הדמיון שלו. מי שערך לו הסבה מקליעה בחתולים לקליעה לסל, היה אריה מליניאק שהוזמן לקרית־שמונה והתרשם מהילד הגבוה שלדבריו "הטיל את חתיתו על כל קרית־שמונה".

יעקובי מייחס את צמיחתו לנס רפואי שפקד אותו: "בגיל 14 דרס אותי אוטובוס וריסק לי את כפות הרגליים. שכבתי שבועיים בגבס, עם הרגליים למעלה. כשקמתי מהמיטה, צמחתי ב־13 סנטימטר, מ־1.82 ל־1.95. אם הייתי בטוח שיש לדברים קשר הייתי נכנס עוד פעם לגבס. אם היו לי עוד 8 ס"מ הייתי לארי בירד".

הפגישה עם קיי.סי ג'ונס

בירד הוא השחקן הנערץ על עופר. "פליז טו מיט יו, איי אם דה בירד", הציג עצמו עופר, כשפגש את קיי.סי. ג'ונס מאמנה לשעבר של בוסטון סלטיקס בברצלונה. "לארי?" שאל ג'ונס. "לא, עופר", ענה יעקובי.

בירד הוא לא, אבל שחקן לא רע הוא כן. יחסית לגובהו (2.02) הוא מתפקד היטב גם בחוץ, קולע טוב גם מ־3 ויודע לברוח בזמן לפאסט־ברייק.

מליניאק: "יודע גם להכריע משחקים ואני לא רואה כרגע בגבת אחרים שיודעים לעשות את זה. אבל, צריך להבין את הראש שלו, כדי לנצל אותו נכון. אסור להכניס אותו ללחץ ע"י הטלת כל האחריות עליו, כי אז הוא יפציץ את הסל מכל מצב. צריך לבנות לו את הקליעה ולסדר לו מצבים".

בין קרית־שמונה לכדורסל מקצועני, ערך יעקובי חנייה בבית הספר הטכני של חיל־האויר. הוריו התעקשו לנווט אותו למקצוע מועיל כמכונאי מטוסים, אך הוא היה עקשן יותר, ואחרי 9 חודשים המריא מחיל האויר לקיבוץ. גם מבית הספר הטכני יש לו סיפור: "המיטות שם היו קצרות וכשישנתי, הרגליים שלי השתלשלו דרך החלון. החדר שלי היה בקומה השלישית ויום אחד עבר למטה הרס"ר, ראה את הרגליים בחוץ ונבהל. חשב שמישהו הולך להתאבד".

מה עשה לשופטים

לגן שמואל הגיע כילד חוץ. "ילדי חוץ בקיבוץ, נזכר עופר, היו בדרך כלל יתומים או כאלה בלי אב או אם. כשהגעתי שאלו אותי מה יש לך אבא או אמא? עניתי: יש לי כדורסל".

בקיבוץ שיכלל יעקובי את יסודות הכדורסל אצל כוב גונן, אבל גם יסודות אחרים. פעם לא מצא חן בעיניו שיפוטו של שופט מסוים, אז הוא קפץ לו על הגג של המכונית, עד שהגג נשק להגה והמכונית קיבלה צורה של מכונית מירוץ. במקרה אחר השקיע מכונית של שופט בגללי פרות עד לגובה שאפילו ה'וושרים' לא הועילו.

אולם מבחינת כדורסל לא היו טענות כלפיו. ההקפאה שימרה את הקיבוצניקים בליגה הלאומית והם נשיון [illegible] עוב. יעקובי לא מכחיש את הקשר בין שני האירועים, ומוסיף: "למרות שהורי שילמו לקיבוץ על הלימודים וההחזקה שלי, שילם אבי 4000 דולר כדי לקנות את הכרטיס שלי וזה לא היה יפה מצידם". מאז יעקובי הוא "סוכן חופשי". מקפיד שלא לחתום בקבוצה מעבר לשנה ובסיום כל עונה חוזר אליו כרטיסו.

התחנה הבאה היתה חולון. מליניאק שגילה אותו, גייס אותו ליחידת הקומנדו שהקים בעיר. יחד עם מייק קרטר והקאמיקזות המקומיות, הכריפה חולון את הליגה ועפר פרח כסקורר רציני. הוא רואה עצמו כקרבן המתאזרחים, שאילמלא התרבותם, היה נשאר וממשיך לשגשג בקבוצה.

גם לאחר שהמשיך להחליף קבוצות, נותרה חולון הבית והכסיס. הוא הפך לאחד מהמשפחה וכזה נשאר עד היום. אביו הרוחני הוא מישקה לפרדון ואחיו הם מוטי דניאל ואבי מאור. המאמן הנערץ עליו ביותר היה אייבן דאנקן, וגם למליניאק הוא מרגיש חייב – על חילוצו מקרית־שמונה, חולון ונבחרת הנוער.

בליגת הקיץ האחרונה, ריענן לו מליניאק מחוייבות זו. הוא ביקש ממנו להגיע לליגת הקיץ. עופר ניסה להתחמק בטענה שהוא עייף. "מה יש לך, הרעים עליו מליניאק, יש לך כבר חוזה לעונה הבאה שאתה יכול להרשות לעצמך לשבת בבית?" יעקובי השתכנע, הציץ ופגע.

סכנת נפשות

רוני שיפטן, מאמן גבת, בחר אותו לקבוצתו בליגת הקיץ ולבסוף הציע לו להצטרף לקבוצתו הלאומית. המו"מ היה קצר כי האופציות של עופר לא היו מגוונות. הוא קפץ על ההצעה וגם השיג חוזה לא רע המוערך בכ־50 אלף דולר. יעקובי מאושר, אך לא מאשר.

אחרי חולון באה הפועל ת"א. "ממש סכנת נפשות לשחק שם, משחזר יעקובי, אפשר להשתגע. 90 אחוז מהמדינה זה מכבי ואותנו שנאו כאילו היינו מחבלים. גם לשחקנים היתה טראומה ממכבי. אפילו השחורים נהפכו ללבנים כשעלו לשחק נגרס". בהפועל הכיר יעקובי טראבל־מייקר אמיתי ברמותו של ארל ויליאמס. "הוא כל הזמן רצה את הכדור, רב עם כל השחקנים ועשה מה שבראש שלו". את התקופה הארומה זוכר יעקובי כגרועה ביותר בקריירה שלו, או גרועה לפחות כמו התחנה הבאה שלו בית"ר ת"א, שם נכנס ראש בראש עם היו"ר אבנר קופל.

הדי הפיצוצים הגיעו לעיתונים והעיתונים הגיעו גם לגבת. עופר מודע לחשדנות שנוצרה סביב דמותו ומבטיח לעשות הכל כדי להיות ילד טוב, או לפחות רציני על הפארקט כי מחוצה לו קשה להניח שהוא מסוגל. ■

ראש הקנוניה

יעקובי הוא מה שמכונה בלשון הגששו ראש הקנוניה. המרכז והמוביל של ההתפרחחויות האישיות והקבוצתיות. בכל הנבחרות ששיחק (נוער, עתודה ובוגרים) היה הליצן, הבדרן והרוח החיה.

לאריה מליניאק זכור ביקור של נבחרת העתודה ביוון. הקבוצה ביקרה בקרקס ומהר מאד עברה תשומת הלב מהזירה ליציע.

מליניאק: "היה שם מונגולי אחד שהסתובב והפחיד אנשים עם נחש קוברה שהיה יוצא מסל נצרים שהחזיק איתו. כשעבר לידינו, נתן עליו יעקובי שאגה כזו, שהוא והנחש שלו עפו למרכז הזירה והתפזרו שם. בהפסקה היה אחד שעבר עם קוף וצילם אותו עם אנשים. פתאום הקוף ברח לו וטיפס על התורן הכי גבוה. הוא לא ידע מה לעשות, אז יעקובי ירד למטה, טיפס על התורן והוריד את הקוף. כולם מחאו לו כפיים".

בקדם אליפות אירופה לנוער, בר־מיני, שבאיטליה, התערב יעקובי עם ראש המשלחת יהודה שיקמה שישראל תעלה לבית הגמר. ההתערבות היתה על שתיית כוס מי ים ויעקובי זכה. הוא נכנס במיוחד ללב הים כדי להביא לשיקמה את הכוס ושיקמה נאלץ לשתות. מאז נולדה הברכה לפני שמרימים כוסית: שלא נהיה צמאים ושלא נשתה מי ים.

בית הגמר של אליפות אירופה לנוער היה בצליה שביוגוסלאויה. הנבחרת תפסה את המקום ה־7, המכובד ביותר מאז ימי ברקוביץ'. בסגל היו דורון ג'מצ'י, מוטי רניאל, אבי מאור, ארז חזן, משה הרשקוביץ, חיים מרקוביץ. הסנטר היה יעקובי. מולם שיחקו כוכבים כפרננדו מרטין (ספרד), ריבה ומניפיקו (איטליה), גלושקוב (בולגריה), קוזמין (ברה"מ).

עופר: "התידדנו במיוחד עם גוראן גרבוביץ' היוגוסלאוי. אחרי שהם הפסידו לרוסים ב־2 הפרש, אחרי שהובילו 15, ישבנו איתו, דורון, מוטי ואני, ובכינו איתו ביחד".

עפר, פזית והכלב. היא אשת חלומותיו. לא איכפת לו, הוא אומר, אם הנהגים כמעט עשו תאונות בגללה. "זה מראה על ההצלחה שלה".

עפר על פזית

יעקובי: "לכל גבר יש חלום על אשת חלומות. אצלי החלום הפך למציאות".

כשעופר מדבר על פזית משהו משתנה בו. הוא הופך את עורו העבה ואפילו לשונו המשתלחת והמשתחצת משהו עוברת הסבה להפקת מרגליות ומחמאות. ביתור כשהוא מונה את מעלותיה של אשת חלומותיו־מציאותו: "יפה, מצצה מהממת, אינטליגנטית, ערינה, בעלת חינוך ואופי. טוב שלא נתנו להצלחה לעלות לה לראש, אלופה בבישול. והכי חשוב – היא הפסיכולוגית שלי, היחידה שיודעת לרסן אותי כשאני קצת אימפולסיבי".

פזית כהן־יעקובי, אשתו, נחשבת אחת הדוגמניות המובילות בארץ. עופר הכיר אותה כשהיתה בת 16 (והוא בן 22), דרך ידידה של אבי מאור. יום לאחר שנפגשו ריווח יעקובי להוריו על כך שזה עתה פגש את אשת חיקו הנצחית. הוריו פיקפקו בתחילה, אך השתכנעו לאחר שנפגשו איתה. השבוע הם חוגגים שנתיים לנישואין.

"אני מתכוון לקנות לה סתוקי במתנה", מצהיר יעקובי כדרך הנוברדישים, לא מסתיר את תודתו לרעייתו הנאווה שפירנסה אותו בתקופה הקשה, כשקופל עיכב את תשלומי משכורתו.

– מגיל 16 אתה איתה. לא נתת לה שום צ'אנס להכיר גבר אחר?

– "זה בסדר. אין יותר טוב ממני".

– אתה לא חושש שיחטפו אותה ממך?

– "לא. אני מכיר את החינוך והאופי שלה. היא תזרוק את כל מי שינסה להתקרב אליה. בגלל שהיא נחמדה ולא מתנשאת, יש אנשים שלא מפרשים את זה נכון, אבל היא יודעת לטפל בהם. אם הייתי מפחד, לא הייתי מעודד אותה לצאת לקריירה עצמאית".

פזית התפרסמה בפוזה הסקסית שהציתה מלחמת תרבות זוטא. זה היה על שלט החוצות "אוברזון זה מונח", בו רכנה על ארבע בתנוחה שהדליקה את הדימיון וגם הרבה שלטים שהועלו באש. עופר לא מתרגש: "זו היתה הפוזה היחידה שאפשר היה לראות את כל שמונה הצבעים של הבגד ים. השיקול היה מקצועי לגמרי".

– ולא אכפת לך שגברים כמעט עשו תאונות בגללה? – "להפך. זה רק מראה על ההצלחה שלה".

צילום: עודד מילשטיין

בחן את ידיעותיך בהסטוריה האולימפית ■ אם תשיג את מירב הנקודות אתה ראוי להיקרא "הסטוריון"

חידון אולימפי

בחן את הידע שלך בהסטוריה האולימפית. העניק לעצמך 5 נקודות על כל תשובה נכונה לשאלת יידע, 2 נקודות על כל תשובה נכונה בשאלה מורכבת (בחירה מ־4 אשרויות) ו־10 בעד שאלת הבונוס. מספר הנקודות המירבי שתוכל לרשום לעצמך – 145.

השאלות:

1. מי זכה ביותר מרליות זהב מכל ספורטאי אחר, באולימפיארה אחת?

2. מי זכה ביותר מרליות אולימפיות בקריירה, מכל ספורטאי אחר?

3. ארה"ב ובריה"מ מוליכות בראש צוברות המדליות בהסטוריה האולימפית. מי מדורגת שלישית? (א) צרפת; (ב) מערב גרמניה; (ג) מזרח גרמניה; (ד) בריטניה.

4. אמת או טעות: ארה"ב לא היתה מעולם למטה מהמקום השני בסך כל המדליות באולימפיארה שבה השתתפה?

5. ארה"ב נטלה 83 מדליות זהב במשחקי לוס אנג'לס 84'. מי היתה שניה. העניק לעצמך 3 נקודות בונוס אם תרע גם כמה מדליות נטלה? (א) קנדה; (ב) רומניה; (ג) בריטניה; (ד) סין.

6. קרא בשמו של הספורטאי האמריקני היחיד שזכה במדליית זהב, בכל אחת מארבע האולימפיארות הרצופות בהן השתתף?

7. קרא בשמם של הבעל והאשה הראשונים באולימפיארה שזכו במדליות? (א) פרנסיס שרות' וג'ורג' שרות' (ארה"ב); (ב) אמיל זאטופק ורנה זאטופקובה (צ'כוסלובקיה); (ג) האל קונולי ואולגה פיקוטובה (ארה"ב־צ'כוסלובקיה); (ד) דייויס פיני וקרני קרפנטר (ארה"ב).

8. קרא בשמם של ארבעה מתאגרפים שזכו במרלייה במשקל כבד באולימפיארה ואחר כך נעשו אלופים מקצוענים באותו משקל?

9. כמה אולימפיארות בוטלו (נרחו, לא קויימו) עקב מלחמה? (א) 1; (ב) 2; (ג) 3; (ד) 4.

10. מה פירוש הסיסמא האולימפית Altius, Fortius Citius?

11. מהם חמישה המקצועות שמרכיבים את קרב החמישה המודרני?

12. מי היה האמריקני הראשון שתיחר בקרב־חמישה מודרני? (א) ג'ים תורפ; (ב) ג'ורג' פאטון; (ג) דווייט אייזנהאואר; (ד) ג'סי אואנס.

13. אמת או טעות: המתעמלת הרומניה נאדיה קומאנצ'י היתה הראשונה שזכתה בציון השלמות 10 באיזשהו ספורט אולימפי?

14. אילו שני שיאי עולם באתלטיקה שנקבעו במשחקי מכסיקו 68', עדיין קיימים בטבלת השיאים?

15. מי מאלו לא זכה בשתי מרליות זהב בקרב עשרה? (א) ביל טומי; (ב) דיילי תומפסון; (ג) רייפר ג'ונסון; (ד) בוב מתיאס.

16. קרא בשמם של שני רצים אמריקנים שביצעו את ההצדעה השחורה בטקס המדליות של משחקי מכסיקו 68'.

17. מי היה האמריקני הראשון שתיחר במשחקי חורף וקייץ גם יחד? (א) וילי דווינפורט; (ב) וילי גולט; (ג) אדי איגאן; (ד) קוני קארפנטר־פיני.

18. אמת או טעות: בוב הייס הוא המנצח האולימפי היחיד שגם נעשה אלוף פוטבול אמריקני והשתתף ב"סופר־בול"?

19. רק חמישה שחקני כדורסל זכו ב"משולש": מדליית זהב אולימפית, אליפות הקולג'ים AA־NC ואליפות נ.ב.א. מי הם?

20. מי מארבע הבאות לא אירחה אולימפיאדת קייץ? (א) טוקיו; (ב) פאריס; (ג) סידני; (ד) מינכן.

21. מי מארבע הבאות היתה מארחת של אולימפיאדת קייץ אחת בלבד? (א) פאריס; (ב) לוס אנג'לס; (ג) לונדון; (ד) אתונה.

22. ב־1972 הפסידה ארה"ב במשחק היחיד שלה, אי פעם, בטורניר כדורסל אולימפי לגברים. מי היתה יריבתה? מה היתה התוצאה? מדוע המשחק ההוא שנוי במחלוקת?

23. רק ארבעה אימנו אלופת קולג'ים ואלופה אולימפית בכדורסל. קרא בשמם.

24 (שאלת הבונוס). אילו הם הצבעים בחמש הטבעות בסמל האולימפי ומה הם מסמלים?

התשובות:

1. מארק ספיץ (ארה"ב), 7 מדליות זהב בשחיה ב־1972;

2. המתעמלת הסובייטית לאריסה לאטינינה, 18 מרליות – 9 זהב – מ־1956 עד 1964 בכלל;

3. (ד);

4. אמת;

5. (ב) רומניה. 20 מרליות זהב;

6. אל ארטר, זהב בדיסקוס ב־1956, 1960, 1964, 1968;

7. אמיל זאטופק ודנה זאטופקובה מצ'כוסלובקיה. אמיל, הצ'כי הראשון שזכה בזהב, קבע 18 שיאי עולם על מסלול הריצה (יותר מכל רץ מרחקים ארוכים אחר) והיחיד שניצח ב־5000, 10 אלפים מטר ומרתון באולימפיארה אחת (1952). דנה היא האשה הצ'כית הראשונה שזכתה בזהב, בכידון ב־1952.

8. אינגמר יוהאנסון (כסף, 1952); ג'ו פרייזר (זהב, 1964); ג'ורג' פורמן (זהב, 1968); ג'ון טייט (ארד, 1976).

9. (ג);

10. "מהר יותר, גבוה יותר, אמיץ יותר" – בלאטינית; אך העולם קיבל מאוחר יותר את ההגדרה קצת אחרת: "יותר מהר, יותר גבוה, יותר חזק".

11. שחיה, קליעה, ריצת שדה, סיוף ורכיבה על סוסים.

12. ג'ורג' ס. פאטון, אז סגן בצבא בן 26 ואחר כך גיבור מלחמת העולם השניה, סיים חמישי בסיכום הכללי במשחקי אולימפיאדת שטוקהולם 1912.

13. טעות. פיטר דסז'ארדנס מארה"ב קבע 10 נקודות בקפיצות ממגדל ב־1928.

14. בוב. בימון 8.90 מטר בקפיצה לרוחק וריביעיית רצי ה־400X4 של ארה"ב (לי אוואנס, וינסנט מאתיוס, רון פרימן ולורנס ג'יימס) 2:56.16 דקות.

15. (א) ו־(ג).

16. תומי סמית וג'ון קארלוס שהניפו את האגרוף השחור המורסם.

17. אדי איגאן זכה במדליית זהב באיגרוף ב־1920 ובמדליית זהב במיזחלת בובסלד (במשחקי החורף 1932).

18. אמת. הייס, מנצח ריצת 100 מטר ב־1964 שיחק במדי "דאלאס קאובויס" וזכה עמה ב"סופר־בול" של 1971.

19. קלייד לאוולט ב־1952 במדי אוניברסיטת קנזס ובמדי מיניאפוליס לייקרס ושנעשתה אחר כך לוס אנג'לס לייקרס; ביל ראסל וקיי.סי. ג'ונס ב־1956, במדי מיכללת סן פרנציסקו ובוסטון סלטיקס; ג'רי לוקאס ב־1960 במדי אוניברסיטת מדינת אוהיו והניו יורק ניקס; קווין באקנר, 1976, במיכללת אינדיאנה ובוסטון סלטיקס.

20. (ג).

21. (ד).

22. ארה"ב הפסידה לבריה"מ 51–50. שלוש שניות מהסיום קלע דאג קולינס שתי קליעות עונשין והעניק לארה"ב יתרון 50–49, הראשון של ארה"ב באותו משחק. הסובייטים מסרו את הכדור למחצית המגרש וביקשו פסק זמן, שניה מהסיום. מאמן ארה"ב האנק אייבה מחה בטענה שהבקשה נוגדת את חוקת הכדורסל הבינלאומית. הרוסים נצטוו לקחת את הכדור לקצה המגרש ולשחק את השניה האחרונה. מסירה מהירה וקליעה פוספסה. האמריקנים חגגו את נצחונם קצר המועד. השופטים פינו את המגרש והורו לחזור ולשחק את שלוש השניות האחרונות, מחדש, זאת על פי הוראת מזכ"ל פיב"א דאז, ד"ר ויליאם ג'ונס. הסובייטי אלכסנדר בולב קיבל את מסירת הכדור לכל אורך המגרש בין שני אמריקנים ששמרו עליו וקלע סל נצחון והזמן הנוסף חלף. האמריקנים מחו על כך שג'ונס התערב שלא כחוק בהחלטת השופטים כשהורה להם ולזמנאי מה לעשות וכך העניק לסובייטים הזדמנות נוספת שלא הגיעה להם... ארה"ב, עד היום, מסרת לקבל לידיה את מדליית הכסף שהועידו לה.

23. האנק אייבה, מאוקלהומה (1946–1945) ומשחקי טוקיו 64' ומכסיקו 68'; פיט ניוואל, מיכללת קליפורניה 1959 ומשחקי רומא 60'; דין סמית, משחקי מונטריאול 76' ומיכללת צפון קרוליינה 1977; בוב נייט, משחקי לוס אנג'לס 84' ומיכללת אינדיאנה 1976, 1981 ו־1987.

24 (בונוס). הטבעות מסמלות את היבשות: כחול (אירופה); צהוב (אסיה); שחור (אפריקה); ירוק (אוקיאניה); אדום (אמריקה). לפחות צבע אחד מהחמישה נמצא בדגל לאומי של כל מדינה שבתנועה האולימפית.

ניקוד:

★ אם צברת 120 עד 145 נקודות העניק לעצמך ציון מעולה. אתה יכול להיחשב מומחה בהסטוריה האולימפית.

★ אם צברת 90 עד 119 נקודות: ציונך טוב. אתה בהחלט חובב ספורט ראוי לשבח.

★ אם צברת 50–89 נקודות: ציונך מספיק. אתה שייך לחובבי הספורט של כורסת הטלוויזיה ולא מעבר לזה.

★ אם צברת 25–49 נקודות: ציונך חלש. מוטב שתתעניין בכדורגל...

★ אם צברת 0 עד 24 נקודות: נכשלת. לא עמדת במבחן. לך תלמד.

ישראל צ'פרוט (מימין) ובירנבוים, המקצוען לשעבר

חי בזכות הכדורעף

ישראל צ'פרוט, "מר מכבי ארזים ר"ג", חייב את חייו – לכדורעף ■ סיפורה של הקבוצה המבוגרת ביותר בישראל, אולי גם בעולם, שמופיעה בליגה בכירה (ארצית) ■ יש שם שחקנים בני 45+ וגם בן 54 אחד ■ יש שם אחד אחרי שני התקפי לב קשים ■ מי עוד משחק שם? מי אמור לאמנה בעונה הקרובה? ■ איך עשו זאת?

ארזים ר"ג, כדורעף. "בעייה" למרכז מכבי. עומדים מימין: ברוך בירנבוים שבא מעין המפרץ, בני גורן, שאול זבדה, ישראל צ'פרוט, דורי קופמן, עודד רונן, ברוך הולצמן. כורעים: דרור גרמנוב, רן לרנר, בני ג'דני ודוד סודאי. (צילם: עופר קרני)

אביעד פוהורילס

קפיצות־התאבדות וזעקות מקפיאות דם נוסח נשות יפאן לא תשמעו באולם תיכון "אהל שם" ברמת־גן. אבל מי אמר שצריך לקנות כרטיס טיסה לטוקיו כדי לראות תופעה ספורטיבית ייחודית. כדורעף הוא סם החיים, תרתי משמע, אצל שחקני קבוצת מכבי ארזים רמת־גן.

"שימחת־זקנתי מכבי ארזים", יאמרו רבים. בכל זאת, אני מציע מעט תשומת־לב: זו אולי קבוצת הכדורעף המבוגרת ביותר בעולם, המשחקת בליגה סדירה – הליגה השניה בישראל, הארצית. צעיר שחקניה הוא בן 30, והמבוגר ביותר בן 54 (!). היא זכתה במקום הראשון בליגה א', דרום ועלתה לארצית.

אימון שבועי אחד – שגם הוא "מלחמה" אחת גדולה, עם צעקות, "ברוגז", קללות, קריאות "לא לוותר" – מספיק להם בהחלט, כי הרי לא ישאר כוח למשחק הליגה, ביום ראשון.

רק מדליה חסרה

אמרנו שהמבוגר בשחקנים הוא בן 54 – ולא אמרנו די. אפילו מנהיג בריה"מ מיכאיל גורבצ'וב יכול להתקנא בשפע תאריו של האיש: יו"ר, ראש קבוצה, מאמן, אפסנאי, גיזבר, מנכ"ל ונשיא, ארזים רמת־גן. זהו ישראל צ'פרוט. רק מדליה מהטוליטביורו חסרה לו על החזה.

אבל החזה הרחב של צ'פרוט הוא חלק בלתי נפרד מהקבוצה, מהסיפור. הוא הלב שלה, אבל לא תמיד הלב הזה ציית.

החל לשחק בארזים ב־1962, כשהיה בן 28. "חולה ספורט". בצעירותו, כשהיה יותר בריא, נהג לרוץ מרחוב גורדון עד תוף ראשל"צ וחזרה. שחה עם חברים ליפו, הרביצו שם סעודת דגים טובה וכחזרה, ברגל הביתה.

"היום, הוא אומר, הפסקתי לשחות עם החברים. לא רוצה לתחר בהם. זה יותר מדי מסוכן".

לפני שלוש שנים לקה בהתקף לב ראשון וקשה למרי, בעת ששחה בים. שלושה חדשים מאוחר יותר, חטף את השני ונזקק לצינתור. הרופאים אמרו: תופעה. הוא לא שותה, לא מעשן. ספורטאי. הסבירו זאת בטבע שלו, שמטיף לשלמות. גם למתח שפקד אותו, כשרעייתו לקתה במחלה קשה.

"אחרי התתקפים הייתי אדם אחר. נעשתי רגשן ודאגן יותר". חזל לשחק. חברי קבוצתו באו לעודד. בהחבא, מבלי שיראו, נהג לבוא בהסתר, להציץ באימוניהם, וחזר הביתה, בוכה. הקבוצה שעלתה ל"ארצית", בטרם חלה – קרסה, ללא "הלב" שלה וירדה לליגה א', שם נילחמה כשנתיים.

בקיץ 87' החל חוזר בהדרגה, הרבה בעזרת רופאו המסור, ד"ר ידע־אל הר־זהב. רץ מעט, מגיש כדורים, מרים כדורים. הכל מעט. הנחתות – לא כל־כך. זה שייך לעבר, שחלף. הרופאים וגם הוא לא כל־כך מתירים זאת.

החזרה לכדורעף היתה מוצלחת. החברים עודדו – וארזים שוב התאוששה.

הירשה לעצמו עתה גם מעט פרסטרויקה, יתר פתיחות – ופיזור סמכויות. היום הוא רק נשיא, כמו גרומיקו. הנוכחות במגרש, בדיקות קשות, גורמת למיפנה במשחק.

משחקי הבית – בחוץ

אשתקד ניצחה ארזים ב־16 משחקים והפסידה ב־4. תקציבה השנתי קטן בהרבה משכרו החודשי של מסיר האבק בארון הגביעים בברצלונה. היא "חיה" על 600 שקל בשנה – שאותם גובה ישראל משחקניו ומוסיף על זה סכום נוסף. אינם משלמים בעד שימוש באולם "אהל שם", בעקבות הסדר עם העירייה. כל הנסיעות למשחקי חוץ – במכוניותיהם הפרטיות. יריבותיה בליגה הן אך ורק קבוצות צעירות ממנת בהרבה, שמתאמנות, לרוב, שלוש־ארבע פעמים בשבוע במתקנים טובים פי כמה מ"אהל שם".

הישגה של ארזים, בעצם עליתה לליגה הארצית הוא משמעותי ומדהים גם אם נזכיר ש"אהל שם" משמש רק כמיתקן אימונים: אינו תיקני למשחקי ליגה (תיקרה נמוכה). ופירוש הדבר שכל משחקי הבית של ארזים שוחקו למעשה בחוץ.

מרכז מכבי מזועזע ו/או מופתע מההישג, הבטיח לעזור לקראת העונה הקרובה במציאת מיתקן הולם. מדברים על האולם בגימנסיה הרצליה בת"א, או בכפר המכביה.

החבר'ה המבוגרים האלה, שמגיעים למגרש, מעלים חיוך ביציעים הריקים. חלקם קצת כפופים, אחרים חבושים, מושכים רגל. מנגד, היריבה הנמרצת והצעירה, מנחיתה כדורים בקצב שמזכיר סרט מוברח שראיתי פעם על אימון של הצבא האדום היפאני. כל זאת, כמובן, באימון. במשחק – התמונה שונה: החיוכים הספקנים הופכים למבטים משתאים. לא שאלפים באים לראותם, אבל גם בעין־המפרץ, מטה־אשר, או המעפיל אפשר להכניס תמיד יותר מגפרור.

למשוך 10 שנים

שחקני ארזים חולים כדורעף, אך לא מתפרנסים מזה. לרנר, 44, איש חשוב בהסתדרות המורים; סודאי, 47, מתריראן; גורן, 43 מורה למתמטיקה; עודד רונן, בעל קבוצת השקעות "מגור"; שאול זבדה, אל"מ מיל. ומהנדס בחברה לחיפושי נפט; ברוך הולצמן וגם דורי קוסמן.

בשנה הבאה יהיה כאן גם ברוך בירנבוים, בעבר מעין־המפרץ. אליהו רבינא אולי יאמן וינסה להשאיר את הקבוצה בארצית. אפילו יואל ריפל ינסה, אולי, להשתלב.

צ'פרוט חולם שהסגל הזה ימשוך עוד 10 שנים. אחר־כך החבל יהיה ישן ויתפורר. לא מאמין בחבלים חדשים: הם תמיד סינטטים, לא אמיתיים.

כדורעף – ספורט שלא מתים עליו, אבל יש כאלה שחייבים לו את החיים. תראו את ארזים רמת־גן. ■

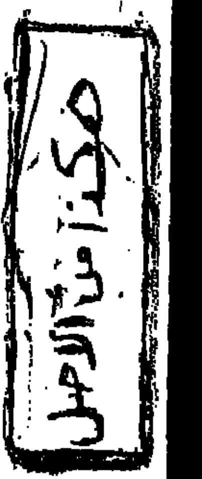
השבוע בטוטו

משחקי הליגות האנגליות מחזור 52/88 מינימום הפרס הראשון: *

600 אלף ש"ח

*כולל העברות

מה יהיה? יהיה טוטו

תחזית למחזור 52 בטוטו

1. אסטון־וילה – מילוול. כבר המשחק הראשון בטופס מעניין: שתי הקבוצות, שסיימו אשתקד את הליגה האנגלית במקומות הראשונים, נפגשות במשחק מסקרן. למרות שאסטון־וילה סיימה שניה, היא תנצח. זו קבוצה עם מסורת שכבר זכתה בעבר באליפות אנגליה. 1 סולו.

2. צ'רלטון – ליברפול: ליברפול ניצחה בשנה שעברה בשני המפגשים (3–2 ו־2–0) והספיקה בשבת האחרונה לזכות בגביע הצדקה. צ'רלטון נשארה בליגה. רק בגלל יחס שערים. כל מי שהולך לסמן 2, שיחשוב פעמיים... אנחנו מציעים משולש.

3. דרבי – מידלסבורו. משחק קשה לניחוש: מידלסבורו חוזרת השנה לליגה הראשונה; דרבי חזרה לפני שנה ונשארה בקושי בליגה. לשתי הקבוצות עבר מפואר ועתיד לוטה בערפל... משולש.

4. אברטון – ניוקאסל. כשליברפול משחקת בחוץ, הקבוצה השניה מעיר זו, אברטון, משחקת במגרשה. למי ששכח: אברטון היתה פעמיים אלופה בארבע השנים האחרונות ולמרות שמכרה כמה שחקנים, עדיין היא אחת הקבוצות החזקות בליגה. 1–0 לאברטון אשתקד ו־1, x בטוטו השבת.

5. מנצ'סטר יונייטד – ק.פ.ר. כל אוהדי מנצ'סטר מקווים "אולי סוף־סוף השנה תהיה אליפות"... בשנה שעברה היא סיימה במקום השני ונתנה לליברפול קרב קשה. בשנה שעברה היא ניצחה את ק.פ.ר 2–0. למי שלא זוכר: ק.פ.ר הוליכה את הליגה במחזורים הראשונים. נצחון למנצ'סטר.

6. נוריץ' – נוטינגהאם. נוריץ' היא, מבחינות רבות, "הסוס השחור" של הליגה הראשונה וביום טוב היא מסוגלת לנצח כל קבוצה. אורחיה, קבוצה צעירה ומלהיבה, עם מאמן מעולה ונסיון רב. פחות ממשולש לא מספיק.

7. שפילד – לוטון. שתי הקבוצות סיימו את הליגה זו ליד זו, עם אותו מספר נקודות ויחס שערים דומה. לוטון ניצחה אשתקד בשפילד 2–0. אישית יש לנו הרגשה שהמשחק לא יסתיים בתיקו. לכן אנו מציעים: 1, 2.

8. סאותהמפטון – ווסטהאם. המארחים ניצחו אשתקד בשני המפגשים. ווסטהאם קבוצה שמאכזבת אט־אט מזוהרה והתחזית שלנו היא שתיאבק השנה על הישארותה בליגה. נצחון חוץ היא לא תשיג במחזור הראשון־1, x מספיק.

9. טוטנהאם – קובנטרי. במשחקי ההכנה לליגה, נראתה טוטנהאם כמו בית"ר מנחמיה... אל תתנו לעובדה זאת להטעות אתכם (!) הקבוצה היתה ותישאר אחת הטובות באנגליה ותנצח בשבת הקרובה. (בשנה שעברה 2–2).

10. ווימבלדון – ארסנל. מחזיקת הגביע (קשה להאמין אבל וימבלדון היא באמת מחזיקת הגביע האנגלי), הפסידה לליברפול במשחק על גביע הצדקה אבל לימדה את כולם שאסור לזלזל בה. ארסנל זכתה בטורניר ההכנה לליגה, כשהיא מוכיחה לכולם שלא הרי הליגה האנגלית כהרי הנבחרת האנגלית. משולש.

11. האל – מנצ'סטר־סיטי. עברנו למשחקי הליגה השנייה, שהם לא פחות טובים ממשחקי הליגה הראשונה. מנצ'סטר סיטי תנסה שוב השנה לחזור לליגה הראשונה. האל תנסה להישאר בליגה. משולש.

12. לידס – אוקספורד. בשבילנו זה משחק קל לניחוש. האורחים ירדו מהליגה הראשונה ויהיה להם קשה גם בשנייה. לידס תוורת אט־אט לימי הזוהר שלה, וכמו אשתקד, תנסה גם השנה לחזור לליגה הראשונה. נצחון ללידס.

13. סטוק – איפסוויץ'. שתי הקבוצות בעלות סגנון פתוח ואטרקטיבי. שתיהן השיגו בשנה שעברה את מרבית נקודותיהן, בבית. אנחנו מציעים 1, x אבל גם 1, 2 "הולך לא רע" במשחק הזה.

14. ווטפורד – ברמינגהאם. בשנה שעברה מכר אלטון ג'ון את מניותיו בווטפורד והקבוצה ירדה לליגה השניה. לקבוצה קהל אוהדים ססגוני, שיעזור לה לנצח במשחק הבית הראשון בליגה. 1 במשחק האחרון ושיהיה לכם בהצלחה!!

אם נצליח לעשות 13 כמו בשבוע שעבר, נהיה מאוד מרוצים... ■

הצעות השבוע

שיטות מלאות

משחק	סולידי	המתעות	הגיוני	לעשירים
1	1	x	1	1
2	1	1	2, x	2
3	x	1	x	2, x, 1
4	2, 1	1	x, 1	1
5	1	2, 1	x, 1	2, x, 1
6	x	2, x	2	2, 1
7	1	x	2	x
8	1	2, 1	x, 1	1
9	2, 1	2, x	2, x	2, x, 1
10	1	1	2, 1	2, x
11	x, 1	x, 1	x	1
12	2	1	2, 1	1
13	x, 1	2, 1	1	2, 1
14	2	1	2, 1	x, 1
שלשות	/	/	/	3
כפולים	4	6	8	4
טורים	16	64	256	432

שיטה מצומצמת

משחק	בסיס	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2, x, 1	2	x	1	2	x	1	2	x	1
3	2, x, 1	x	1	2	1	2	x	2	x	1
4	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1
5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6	2, x, 1	2, x, 1	2, x, 1	2, x, 1	2, x, 1	2, x, 1	2, x, 1	2, x, 1	2, x, 1	2, x, 1
7	2, 1	2, 1	2, 1	2, 1	2, 1	2, 1	2, 1	2, 1	2, 1	2, 1
8	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1
9	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
10	2, x, 1	1	2	x	x	1	2	2	x	1
11	2, x, 1	2	2	2	x	x	x	1	1	1
12	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
13	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1
14	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

שלשות 5
כפולים 4
טורים מלא 3888
טורים בשיטה המצומצמת 432

הענק מתחיל להתעורר

מעצמת הספורט מס. 1 בעולם נכנסת ל"עידן הכדורגל" שלה ■ בעקבות החלטת פיפ"א להעניק לארה"ב את אירוח "מונדיאל 94", מצפים שם למהפיכה גדולה בספורט הפופולארי ביותר בעולם, שמשום מה לא "תפס" עדיין, דווקא שם ■ הסיבות לפרדוכס

עפר שלח

הכרזת פיפ"א, ב־4 ביולי, על פיה יתקיים טורניר הגמר בגביע העולם בכדורגל, ב־1994 בארה"ב, החזירה לכותרות את אחד הפרדוכסים הגרולים ביותר בספורט העולמי: הנתק בין הספורט מס' 1 בעולם, למדינת הספורט מס' 1 בעולם.

איך יכול להיות שבמדינה שבה נושמים ספורט 24 שעות ביממה, לא מצליחים כבר עשרות שנים להקים ליגת כדורגל ראויה לשמה? איך יכול להיות שלמעלה ממאה אלף צופים באו לאיצטריון "רוז בול" בפאסארנה, כדי לראות משחק כדורגל בעל חשיבות מעטה יחסית כמו הגמר האולימפי של '84, אבל כל הניסיונות להקים מועדונים מקצועניים בספורט הזה, הסתיימו עד כה בפשיטת רגל? איך יכול להיות שאת משחקי מונדיאל '86 במכסיקו ראו מיליארדים בכל העולם ורק עשרות אלפים בארה"ב?

ההודעה שארבעה ממועדוני ליגת הכדורגל באולמות – התחליף האמריקני המוזר לכדורגל אמיתי – עומדים להתקפל, הודעה שבאה זמן קצר לאחר הודעת פיפ"א, רק הדגישה את הפרדוכס הזה.

הכל מתחיל ב־TV

הכל זוכרים את ליגת שנות השבעים, עם שחקנים כפלה וקינאליה והכרזות כמו "תוך עשרים שנה, ארה"ב תהיה אלופת העולם". כדורגל הוא ענף פופולרי, יחסית, אצל בני נוער בחלקים שונים ביבשת ולמשחקי ליגת המכללות בא מספר לא מבוטל של צופים. אבל נסיון לבנות משהו ברמה מקצוענית – הרמה האמיתית בספורט איכותי – נכשל.

יש לכך סיבות רבות וגם תירוצים, ועל חלק מאלו ננסה לעמוד כאן. דבר אחד צריך לזכור: עוד שש שנים, העולם כולו יראה את הנבחרת האמריקנית בבית, ומי שמכיר את הגאווה הלאומית והספורטיבית של ה"ינקים" יודע שהם יושפלו מאד אם הכוכבים והפסים יובסו.

● סיבות? – קודם כל, ה־TV. טלוויזיה. ספורט באמריקה מתחיל ונגמר בקופסה הקטנה ואחת הטענות המקובלות היא שכדורגל הוא פשוט ספורט לא מספיק טלוויזיוני. בתרגום לאמריקנית זה נשמע כמו "אין במשחק מספיק הפסקות, לכן אין מספיק זמן לפירסומת, לכן אין מספיק כסף". נשמע הגיוני – אבל סותר את ההנחה שהטלוויזיה מודעת לפוטנציאל הכספי האדיר של הכדורגל.

דון ברנשטיין, מפיק ספורט בכיר ברשת ABC, טוען שהדבר פשוט לא נכון: "הטלוויזיה עשתה הרבה כדי לקדם את הכדורגל בארה"ב – אך זה פשוט עוד לא תפס". בין הרעיונות שנועדו למכור את המשחק למפרסמים היו הכנסת פסקי זמן, חלוקת המשחק לרבעים – דבר שיגדיל את מספר ההפסקות – והשחלת פרסומות ברגעים המתים במשחק, כמו כשהכדור יוצא החוצה או בעת פציעות. מה שברור הוא, שגם שידורי הליגה באולמות, שחוקיה מותאמים יותר למנטאליות של הצופה האמריקני, לא עלו יפה.

ספורט אתני

● מנטליות. לכדורגל אופי שונה מאד משל ענפי הספורט המובילים בארה"ב. אין בו את המאבק "אחד על אחד", שהוא מרכיב מובהק לא רק במערבונים אלא גם בבייסבול ובכדורסל בגירסתו האמריקנית. היכולת של המאמן להתערב במהלך המשחק, קטנה יותר ולרוב האירועים קשה למצוא ביטוי סטאטיסטי. כל אלו הם אלמנטים חיוניים במנטליות הספורט בארה"ב. בנוסף לכך, כדורגל הוא ספורט שבא מחוץ לאמריקה ומזוהה, לפחות בשלב הזה, עם מיעוטים אתניים. זה לא ספורט אמריקני בעל דם ארום כמו בייסבול, למשל. כל זה יכול להסביר מדוע הכדורגל מאחר לתפוס לו מקום ברצועות רחבות מאד של ארה"ב ומדוע הוא ממשיך להיות משחק פופולרי רק באיזורים מסויימים, שבהם יש בדרך כלל אחוז גבוה יותר של מהגרים היספניים, איטלקים וגרמנים.

גם לעובדה שהאנשים שניסו להכניס את המשחק לארה"ב, היו לא־אמריקניים – חלק נכבד מהמאמנים הבכירים בכדורגל האמריקני הם ילידי אירופה – היתה השפעה מעכבת על היקלטותו. בנקודה זו עולה נושא מעניין: איזה אופי יש להעניק לכדורגל האמריקני ואת מי בעולם כדאי ל"ינקיס" לחקות. עד היום פנו העיניים לאירופה ומאמנים ניסו לעצב קבוצות ונבחרות על פי דגמים בריטיים וגרמניים. היום יש יותר ויותר אנשים הטוענים, שהדגם צריך להיות דרום אמריקני. "יש אצלנו תערוכת גזעים ותרבויות המזכירה את ברזיל ולא את אנגליה", טוענים המבקשים לחקות על מגרש הכדורגל את הכשרון האתלטי והיצירתיות, שמגלים שחקני כדורסל שחורים, למשל.

● הלאה – תחרות: מאגר הכשרון האתלטי בארה"ב הוא בלתי נדלה כמעט, אבל גם התחרות עליו היא עזה יותר מבכל מקום אחר בעולם. ארבעה ענפי ספורט מקצועני עיקריים – בייסבול, פוטבול, כדורסל והוקי־קרח – קוראים לצעיר המוכשר. האתלטיקה האמריקנית סובלת שנים מהעובדה שספורטאים גדולים כבו ג'קסון והרשל ווקר, מעדיפים לרוץ אחרי הכדור ולא נגד השעון. הכדורגל צריך להתחרות בזוהר והכסף שמציעים הענפים הגדולים, וקשה למצוא בן לילה את מליון הדולר שיגרמו לצעיר מוכשר לבחור דווקא בו.

פלה ניסה להיות האיש שימשוך נערים לכדורגל, אבל פלה היה רק אחד והוא לא היה אמריקני. עד שלא יקום לכדורגל האמריקני מין ר'ג' ג'יי או בייב רות' (אגדת הבייסבול) שיעשה זאת, אולי קודם כל על ידי הצלחה באירופה, ימשיכו האתלטים הצעירים של ארץ האפשרויות לחלום בלילה על מייקל ג'ורדן וג'ו מונטנה.

התקווה: כסף

● ואחרון חביב, ואולי גם המפתח לפתרון: כסף, כמובן. הקמת ליגה מקצוענית בארה"ב כרוכה בהרבה ירוקים. מי שיש לו את הירוקים הללו מעדיף כיום להשקיע אותם באחד מן הענפים המבוססים, אבל עושה רושם שהמגמה הזאת הולכת להשתנות. אחת הדמויות העיקריות בהבאת הגביע העולמי לאמריקה היתה פיטר רובי. אביו, ג'ו רובי, הוא בעליה של קבוצת הפוטבול "מיאמי דולפינס" ו"ג'ו רובי סטאדיום", האיצטדיון של הדולפינס, מועמד לארח חלק ממשחקי 1994.

אם אנשים כרובי מתחילים להתעניין, יש תקווה. הגביע העולמי, שיביא חודש של חגיגת כדורגל והרבה כסף לכעשר ערים, ייצור הרבה התלהבות ומודעות בארה"ב. ומי שמכיר את הכשרון והיוזמה של האמריקנים יודע שזו יכולה להיות התחלה למשהו גדול.

פיפ"א בחרה בארה"ב לא בגלל הכדורגל שלה אלא בגלל היכולת האירגונית, הכסף וההצגה שהאמריקנים יכולים להעמיד; כמעט כתוצאת לוואי: הגביע העולמי הזה עשוי סוף סוף להעיר את הענק. ■

פלה הגדול (מימין) ומי שהיה נשיא ארה"ב ריצ'ארד ניכסון. מי חתם למי על הכדור למזכרת? פלה גייס כדי לדחוף את הכדורגל האמריקני. לא הצליח.

לילדים
י"ב באב תשמ"ח | גליון 350
25 באוגוסט 1988 | עריכה: בת־דורה בר | עריכה גראפית: לוסי קוסיר

שלום שלום

[illegible] אתדים עורכי הבחירות [illegible] שמי ישראל, מגיל שמונה [illegible] עמרי 120 סברי כנסת וסברי [illegible] החדשה יקבעו את הרכב [illegible] איזו מפלגה תרכיב את [illegible] ומי יהיה ראש הממשלה. [illegible] על קולות הבוחרים כבר [illegible] כל מפלגה משתדלת לשכנע [illegible] שיצביעו לה. הויכוחים [illegible] המפלגות מתנהלים כבר [illegible] וכבר מועדים הנואמים [illegible] אשמות במפלגות היריבות, [illegible] במלות גנאי ובשנאה. [illegible] פונה למוחיגי המפלגות, [illegible] לנואמים ולפעילים של כל [illegible]

[illegible] שלא רק מבוגרים מקשיבים [illegible] וקולטים את הסקר שאתם [illegible] לעביר לשומעים. [illegible] וילדים שומעים אתכם. [illegible] משתמשו במלות גנאי [illegible] הילדים קולטים את הדברים [illegible] את התוקפנותכם. [illegible] ובתוקפנותכם אתם גם [illegible] את מצביעי העתיד. מסוכים [illegible]

[illegible] מתנחמים עדיים על [illegible] חרבות ומגעות. אנא, הזהרו [illegible]

גדולות לא יקטף וישים בתרמילו. אבל הסבה הזאת לא מוסיפה כבוד לאדם. מה, אנחנו כמו השודים, שאם אנחנו לא יכולים להתגבר על הרצון לאכל ענבים? אם אנחנו יודעים שהם לא שלנו!

אולי הסבה היא אחרת. כשאני מזמין חברים הביתה אני מכבד אותם בפרות או בעגה, ולא רק מפני שהם רעבים, אלא שהכבוד יוצר אוירה נוחה של חברות ולבביות. כשמישהו נכנס לכרם שלי ומתכבד מענבי הרי הוא שמח וחושב מחשבות טובות על בעל הכרם, וכך אנחנו כבר קצת ידידים למרות שהוא רק עובר ארח.

משה מאיר

עוזי וסוס השוקולדה

כתב: איקי שיק
איורה: כריסטינה קדמון
הוציאה: ספריית "מעריב"

מה קורה לעזי הג'ינג'י כאשר אבא מכין לו מתנת יום־הולדת – עוגת שוקולד נפלאה ובמרכזה סוס משוקולד, סוס מפלא?

כבר בלילה הראשון שומע עזי צהלת סוס, הבוקעת מהמקרר וקוראת לו. עזי נענה לקריאה, מפתע לגלות כי סוס השוקולדה התעורר לחיים. הסוס מדבר ו... מעופף. סוס קסמים.

סוס השוקולדה הופך לידידו של עזי, הג'ינג'י הנועי, ולוקח אותו למסעות הרפתקה ברחבי העולם, גם אל החלל הם מגיעים.

ההרפתקות גדושות מתח והומור. עזי וסוס השוקולדה מצילים ילדים ואנשים שנקלעו למצוקה.

האיורים הצבעוניים של כריסטינה קדמון כה מרהיבים עד שהקורא חש כי הנה הנה יפרוץ הסוס מתוך דפי הספר ויתעופף להרפתקה נוספת.

הטקסט מנוקד ומתאים לילדים בגי כתות ג'־ה'. אך קטנים יותר גם יהנו ממנו עת יקראו להם את הספור המותק.

בת־דורה

עטיפת הספר

מה הולך

גן חיות בתרמיל

כאשר אנו חוזרים הביתה מטיול בחוץ לארץ ופקידי המכס מבקשים לפתוח מזוודות, הם מצפים לראות בהן חפצים – חפצים אישיים או דברים שקנינו, תמיד חפצים. תארו לעצמכם מה הרגישו פקידי המכס בנמל התעופה של פריס כאשר ביקשו מצעיר צרפתי בן 19, שחזר מאפריקה, לפתוח שני תרמילים ומצאו בהם גן חיות זוחל. הלם.

בתרמילים היו, 64 נחשי פיתון, 37 לטאות נדירות, 20 צבים, ו־3 צפעונים. כל היצורים שהיו בתרמילים משתייכים למיני חיות הנתונים בסכנת הכחדה. כולם עברו בשלום את הטיסה והם נמצאים עכשיו בגן החיות של פאריס.

ועוד משהו על חיות. מאלף אריות ואמו ניצלו בנס ממוות, כאשר הותקפו בקירקס הלאומי של אלכסנדריה שבמצרים על ידי שני נמרים ו־13 אריות, שהשתתפו במופע לפני קהל רב.

במשך כחצי שעה נאלצו הגב' מאתאסן אלחלו ובנה מדחת להאבק עם החיות הזועמות, אך לבסוף נחלצו לאחר שסבלו פציעות קלות בלבד. הפרשה הסתיימה לאחר שאחד משומרי הקרקס ירה שבע יריות מרובה לעבר האריות והנמרים, שנרגעו לבסוף.

התקרית אירעה על רקע אי הצלחתו של אחד מבין האריות לבצע את התפקיד שהוטל עליו. אריה זה "טומי" שפחד מהצלפת המאמן התנגש בזוג הנמרים ואלה תקפו אותו. כאשר המאלף ניסה להתערב, תקף אותו אחד האריות. אמו, אף היא מאלפת חיות, חשה לעזרתו והותקפה על ידי שאר האריות שבזירה.

רחל שי

איזה צחוק

מדור חדש – שכולו בדיחות והתלוצצויות למצברוח קייצי נפלא. הפעם אנו מביאים לכם את הבדיחות "על חשבוננו". מכאן ולהבא אתם מוזמנים לשלוח אלינו מצחיקים משעשעים, שיקפיצו את הקוראים. תזכרו את הכתובת למשלוח: "מעריב לילדים" קרליבך 2 ת"א למדור מארח ומתבדח משה יהלום. אנו מבטיחים לפרסם את שמותיכם, ואם זה לא מספיק בשבילכם – יש לנו גם הפתעה משמחת: בין השולחים יוגרלו פרסי ספרים מתנת "ספריית מעריב". אז קדימה, ילדודס, ותתחילו להפציץ אותנו בהומור!

○ **בקושי מספיק בקושי**
תלמיד: אני לא חושב שמגיע לי אפס בבחינה.
המורה: גם אני לא חושב כך, אבל זה הציון הכי נמוך שאני יכול לתת...

● **חלום מסוכן**
פעם רואה ילד א' את ילד ב' ותחבושת ענקית על כף רגלו.
ילד א': מה קרה לך, ב'?
ילד ב': אל תשאל. חלמתי שנכנס לי מסמר ברגל...
ילד א': זה ילמד אותך לקח שבפעם הבאה לא תישן יחף...

● **חשבון הגיוני...**
יוני פספוס חוזר עם תוצאות של מבחן בחשבון.
"אמא", הוא אומר בחיוך, "קיבלתי ציון נפלא".
"קיבלת טוב מאוד?" מתעניינת אמא.
"קרוב מאוד לטוב מאוד", מסביר יוני.
"קרוב מאוד?"
"כן, הילד שיושב לידי קיבל טוב מאוד..."

● **תצתת מאוחרת**
אמא: יוני, אני כועסת עליך. למה הרבצת לדותה פלותה אחותך?
יוני פספוס: כי לפני חודש היא אמרה לי היפופוטם.
אמא: ורק היום נזכרת להרביץ לה על מה שהיה לפני חודש?
יוני: רק היום חזרתי מביקור בגן חיות וראיתי מה זה היפופוטם...

● **הפיל המעופף**
יוני פספוס ביקר עם אבא מרקו בקירקס וראה בראשונה בחייו פילון.
"אבא", אומר יוני – "נורא מסקרן אותי איך באים פילים לעולם, ואל תספר לי שהחסידות מביאות אותם במקור כי זה לא נשמע לי הגיוני..."

● **יש אלוהים!**
– אלוהים אוהב את הילדים.
– איך אתה יודע?
– עובדה שתכנן את לוח השנה כך, שבתקופת הקייץ הימים יותר ארוכים...

מארח ומתבדח משה יהלום

יוצרים

איזה אהיל אלגנטי!

הפעם ניצור אהיל מפאר ממש. הוא ירכב ממסגרת ברזל רגילה ומחוטי קטיפה מלפפים בדרך מיחדת על חוטי הברזל.

נקנה לנו מסגרת מתאימה, שלא תהיה מעגלת אלא תראה כעין חרוט (ראו בציורים). נקנה גם שני סלילים (או יותר, לפי גדל המסגרת) של חוטי קטיפה מבריקים במקצת הנמכרים בחנויות למלאכת־יד.

ועתה למלאכת היצירה.

ראשית נלפף בזהירות, מסביב לחוטי הברזל, את חוטי הקטיפה ונכסה בצורה זו את חלקי המתכת של האהיל.

בשלב שני יתחיל לפוף קשה יותר. נקשר קצה חוט לקצה העליון של המסגרת (מתחת ל"ראש" האהיל, נעביר את החוט לקצה החוט לקח התחתון ונעלה אותו שוב למעלה מן הצד השני (ראו בציור). כך נמשיך לעבד, מצד, לצד, ונקפיד להשאיר רוחים בין החוטים.

כשמלאכת לפוף המסגרת תסתים נקשר את קצה החוט ונעבר ללפוף "ראש האהיל". זאת נעשה בצורה פשוטה יותר, בסבוב החוט מסביב לעגול המתכת.

אכן, האהיל מוכן. אפשר לתפר סביב חלקו התחתון רצועת חוטים לקשוט, ואז לא ישאר לנו אלא להרכיב אותו על המנורה – ולהדליקו!

רוני לרנר

הגנה עצמית פרק ג'

לקוראים הצעירים שלום.
בשני הפרקים הקודמים למדנו על נפילות ובלימות על תרגילי כושר ואימון במכות רגל.
הפעם נראה בתמונות שני ילדים שידגימו לנו קרב באמצעות הרגליים בלבד.
להת' בפרק הבא
שלכם, **דניס.**

בן תוקף ברגל שמאל. שחור מגן והודף

בן משנה כוון ותוקף במהירות רבה עם רגל ימין. שחור מגן והודף

חוזר למצב מוצא: הכוון

שחור מסתובב במהירות ומשגר מכת רגל מפתיעה ומסובבת מאוד. לבן מגן והודף.

שתקנא, מה 'כפת לי

איזה יופי שיש חופש גדול. אני אומר לכם ממש כיף. הנה אתמול בא הדוד שלי בנג'ימן מאמריקה. כולנו נכנסנו למכונית ונסענו לשדה התעופה לראות אווירונים ממריאים ונוחתים ולראות המון אנשים מחכים להמון אנשים.

בבית לאחר שהדוד שלי חלץ נעליים, ישבנו לאכול, ואני חיכיתי לי בשקט שיוציא מהמזוודה הגדולה שלו את המתנה שהבטיח להביא לי. קודם נתתי לו שתי נשיקות חזקות על הלחי ורק אחר כך הסכים לפתוח את החבילה. מצאתי שם רובוט ענק המופעל בשלט רחוק וגם את קן, הבובה הכי מסודרת שפגשתי. את הרובוט לא ידעתי להפעיל לבד, והדוד שלי הבטיח שילמד אותי את כל הפטנטים מחר בבוקר.

עם קן לא היו לי בעיות. פתחתי את האריזה והוא הביט בי במבט נוקשה עם חיוך קל על שפתיו. הוא בטח לא יודע עברית, אם לשפוט לפי הבגדים שלו. עניבת פרפר ותליפת שלושה חלקים ממשית. אמא שלי אמרה שאפילו לחתונה אבא שלי לא העז לבוא בתלבושת כזו. אבל קן רגיל להיות חתיך מלוקק כזה. רציתי להלביש אותו במכנסי ברמודה וגופיה פרחונית שירגיש כמו אחד מהחבר'ה, וירד לחוף הים, אך לא מצאתי בתיק הבגדים שלו את מה שחיפשתי.

משחקים

(קן מחיר מומלץ לצרכן 41 ש"ח)

בעצם אני גם חושב שהוא היה מתנגד להחליף את החליפה שלו למשהו קיצי וקליל יותר, כך נראה לי מהמבט שלו. הכי מצחיק היה, שאחותי שמשתגעת על בובות כל הזמן, רצתה לחבק את קן אך לא נתתי לה. בכוח עצרתי אותה, שתקנא פעם אחת, מה א'כפת לי, שתשחק עם הבובות שלה.

בן פורת

עוגת – ה"גוגואים"

כמו תמיד – בכל שנה,
כבר החלה העונה,
האת, הנה הם באים –
משחקי ה"גוגואים".
כל ילד מבקש
לאכל הרבה משמש
וכל שכן שבגנן
ב"גוגר" – מגלה ענין...
נתתי לאורי צבעים
בעד עשרה – "גוגואים"
ומיוסי קבלתי עשרים
בעד שני ספרים.
דוד – במשחק מצליח
את ה"גוגואים" – להרויח,
ואני – אחרי ההפסקה –
נשאר עם שקית ריקה...
רן ודן ולחמים
על שני "גוגואים",
אף אחד לא מותר
מי מהם ישיג יותר?...
ואני, "בלי חכמות",
משחק בלי מלחמות –
אך התחלתי כבר לדאג:
שמא זו "מלחמת גוגו ומגוג"...

שושנה צפורי

על הבמה

אמא חסידה ואבא כרוב

מחזה: יוני להב
מוסיקה: אמנון קעהם
עצוב: הדס עפרת
משחק ובמוי: רפי גולדוסר
אדוארדו הובשר
מרטין פרידמן

"אמא חסידה ואבא כרוב" מימין לשמאל: מלי הולדה – מרטין פרידמן רפאל וולדוסר

טלי מחכה להולדת אחיה, והיא שואלת את אביה: "איך באים ילדים לעולם?" האב נבוך, מתפתל, מתבלבל, מסמיק ומנסה להתחמק. טלי נשארת ללא תשובה.

הגאולה באה מכוון בלתי צפוי. דוקא החסידה והכרוב, מספורי הסבתא עונים לטלי ולילדים באולם באפן מפרט וברור, וכל זאת בהומור ובשירה. החסידה והכרוב, ה"מאשמים" לעתים קרובות בהבאת ילדים לעולם, מחליטים לתבע את עלבונם. הם יסבירו פעם אחת ולתמיד לכל הילדים כיצד באמת באים ילדים לעולם.

ההסבר פשוט מאד: אין מלים גסות, הכל נאמר בשיר. לכל אבר יש שם, אין מלים גסות. וכשאבא ואמא אוהבים מאד (לא כשהם רבים) והם מתחבקים ממש ממש קרוב, אז הזרעונים שנוצרו באשכים של אבא יוצאים למסע ארוך בדרך אל הביצית שנוצרה בבטן של אמא.

מסע הזרעונים הוא צבעוני ועליז. סוף סוף אותו זרעון אחד ויחיד שיצליח למצא את הביצית ויתחבר אתה יהפך לאדם, וזה כיף לא נורמלי, כי ברור שאדם יכול ללקק גלידה ולאכל עגות קרם כמה שהוא רוצה. שלשה זרעונים צבעוניים ובעלי שוטון (זהו מין זנב קטן בקצה הראש, המאפשר לשוט) יוצאים למסע עליז מלא שירים. רק אחד מהם יפגש את הביצית, אחרי דרך ארכה ומבלבלת (כי אין שלטים). הביצית מחכה בכליון עינים לזרעון נחמד שיתחבר אליה, היא עגלה, היא מדאגת: אם לא יגיע אף אחד סופה לצאת דרך הרחם ולעולם לא תהפך לתינוק. אבל הנה הגיע זרעון, סידרו!

על הבמה לב ענקי אדם, מלא אהבה, ומשני צדיו אבא ואמא מקרטון, ועליהם מדגמים חלקי הגוף השונים, המשתתפים בתהליך הרביה, כלומר יצירת התינוק. מובן שצריך לחכות תשעה חדשים שלמים עד שהתינוק יוצא מן הבטן של אמא (במקרה שלא ידעתם).

טלי אסירת תודה לחסידה ולכרוב. כשאבא מגיע מבית־החולים ומודיע לה שנולד לה אח, אז היא כבר יודעת בדיוק כיצד באים ילדים לעולם, והיא יכולה להסביר את זה לאבא בצורה פשוטה יותר (אולי היא קצת מתבלבלת, אבל היא יודעת). מזל טוב!

ממלץ לכל אלה שלא יודעים איך באים ילדים לעולם, ולאלה היודעים, אבל רוצים לשמע זאת שוב.

גילה קופף